

Nya Åland

22 JULI 2009 NR 147 PRIS 2,00 €

Nyan på byn i Sund

SOMMARSERIE. Igår var Nyan på byn på plats i Sund vid Jan Karlsgården. Vinden blåste hårt, men solen sken och turisterna vandrade omkring. Vi frågar dem vad de tycker om kommunen, och sundsbon **Gyrit Hagman** berättar varför Sund är en så spännande kommun.

SIDAN 16

Öspelen ljuspunkten när turister svek i juni

NYHETER. Antalet resenärer minskade med 10 procent i juni jämfört med samma tid förra året.

De svenska resenärerna minskade med elva procent och de finländska resenärerna med fem procent under sommarens första månad.

Också i statistiken över hotellnätter märks det att turismen från Finland och Sverige varit lugnare i år. Närmare 13 procent färre finländare och 24 procent färre svenskar valde att övernatta på åländska hotell i juni jämfört med förra året.

Men även om statistiken visar en nedgång på vissa håll behöver det inte betyda att turistsommaren varit dålig. Öspelen sätter sina tydliga spår och räddar hotellstatistiken - antalet utländska övernattningar så mycket som fördubblades i juni.

SIDAN 3

Bankinbrott på Enklinge

NYHETER. Lappobankens kontor på Enklinge har haft inbrott.

Enligt obekräftade uppgifter har tjuven eller tjuvarna lyckats länsa bankfilialens kassaskåp. Hur stort bytet blev är oklart.

Inbrottet upptäcktes i går på morgonen. Både kriminalpolisen och Lappobankens chef **Torsten Nordberg** åkte omedelbart till Enklinge.

SIDAN 3

Rånvapnet. Pistolen som användes i samband med rånförsöket i söndags.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Svensk vapenexpert: Rånvapnet kan vara startpistol

NYHETER. Vapnet som användes i värde-transportrån kan vara en startpistol av sådan kaliber att det skulle kunna förorsaka allvarliga personskador.

– Jag har sett ombyggda modeller som har gjorts om till 6,35 millimeter browning och vapnet kan vara ett sådant, säger **Johan Dahlqvist** som är vapenutredare på Statens kriminaltekniska laboratorium i Linköping.

Startpistoler har ingen licensplikt och därför är vapnen lätta att införskaffa.

– Vi får in en del ombyggda pistoler som har varit involverade i brott, säger Dahlqvist.

SIDAN 4

Foto: ERKKI SANTAMALA

De gillar mördarsniglar

NYHETER. Myskankor i trädgården är det effektivaste och mest naturvänliga bekämpningsknepet mot snigelpågan, i alla fall enligt uppfödare **Irja-Lisa Mansnerus** i Mariehamn.

SIDAN 7

Lägger sista hand. Scenografin är av tradition en viktig bit i operapusslet. Scenografer Maria Antman är snart färdig med sitt arbete, bland annat återstår några penseldrag på Joels spis.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Joeloperan – ett pussel med många bitar

KULTUR. Snart är det premiärdags för Joeloperan. Nya Åland har tagit premiärtempen på producent och regissör. Opera är en sammansatt och komplex konstform, ett pussel bestående av många viktiga delar. Regissören

Richard Bark är lugn inför premiären. Han är nöjd med ensemblen.

– Vi står tryggt på scengolvet.

Biljettförsäljningen går bra så producenten **Rolf Lindqvist** kan sova gott om natten. Sce-

nografen **Maria Antman** har ännu en del kvar att göra. Bland annat skall Joels spis målas och en svartvit ko förvandlas till en åländsk brun-vit.

SIDORNA 8-9

reportage **5**

Kökars kommundirektör **Kurt Forsman** har som ett av sina viktigaste mål att öka inflyttningen till Kökar.

nyheter **6**

På lördag får Kumlinge det första presidentbesöket på 26 år då president **Tarja Halonen** och doktor **Pentti Arajärvi** gästar kommunen.

nöje **12**

Soundtrack Of Our Lives sångare **Ebbot Lundberg** skänker ett par vintagekalsonger till en Nyan-läsare.

sport **18**

De lägre fotbollsserierna kör igång igen och Nya Åland har talat med **Urban Truedsson** och de andra åländska tränarna.

SOMMAREXTRA!

Kampanjstart
24-30.7

GIGANTEN
DET ÄR DUMT ATT BETALA FÖR MYCKET™

Gotland blir snart en eko-ö

Gotland har som mål att bli ett ekologiskt samhälle före år 2025.

Det är enligt kommunalrådet för samhällsbyggnad Lars Thomsson gynnsamt att skapa ett ekologiskt samhälle på en ö eftersom det är lättare att mäta och begränsa flöden i en isolerad kommun, skriver Hufvudstadsbladet.

Gotland har högst återvinningsprocent i hela Sverige, flest vindkraftverk och solfångare per svensk och man toppar världsstatistiken för ekobyggen.

Att en av de stora näringarna är jordbruket ska inte hindra ön från att bli ekologiskt. Idag finns stora möjligheter att satsa på ekologiska lantbruk och det är enligt Hufvudstadsbladet någonting som gotlänningarna själva strävar efter då man kan hitta många sådana lantbruk på ön.

Avveckla fossila bränslen

En punkt som återfinns högt på Gotlands agenda är att avveckla de fossila bränslen som idag används. Ett steg i rätt riktning är de miljövänliga landsvägsbussarna som nu har tagits i bruk, enligt www.gotland.se. Det finns också en spridning av elbilar som är på den gotländska befolkningens egna initiativ.

Nästa steg är enligt Hufvudstadsbladet att satsa på ökad vindkraft. Antalet vindkraftverk ska utökas från 150 till 500.

Arbetet för ett miljövänligare samhälle började 1992 i samband med Riokonventionen och Agenda 21, sedan blev Gotland en ekokommun samma år. År 2008 kom Vision Gotland 2020: "Gotland är en världsledande öregion i miljö- och klimatfrågor 2025".

Det som talar för att Gotland kommer lyckas är att man från kommunens sida har en uttalad vision och att alla delar av samhället strävar mot samma håll.

JOHAN ORRE
johan.orre@nyan.ax
tfn 528 464

Snart Ekosamhälle. Gotlands vision är att vara ett ekologiskt samhälle år 2025. Åland har inte det uttalade tidsmålet men jobbar också mot att bli mer och mer ekologiskt.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Miljöminister Katrin Sjögren (lib):

Åland har kommit långt i eko-tänkandet

Det är inte bara Gotland som satsar på ett hållbart samhälle. Åland satsar på alla de tre grenarna inom hållbarhet: ekologiskt, socialt och ekonomiskt.

Vi ligger bra till. Katrin Sjögren säger att Gotland inte har kommit så mycket längre än Åland i miljö-tänkandet.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Precis som Gotland satsar Åland mycket på förnyelsebara energikällor som förhoppningsvis i framtiden ska kunna verka som självförsörjande för hela ön.

Landskapets miljöminister **Katrin Sjögren** säger att Åland idag kan producera 20 procent av den el som konsumeras via vindkraft och de nya vindkraftparkerna ska öka den siffran till närmare 70 procent om några år.

–Tanken är att vi ska kunna börja exportera energi som produceras med hjälp av förnyelsebara energikällor.

På den mer konkreta fronten har bland annat ÅCA fått bidrag för att skapa en biogasanläggning där restprodukterna ska användas till energiframställning så att produktionen ska bli självförsörjande på energi. Bidrag har även delats ut för att undersöka om spannmål kan torkas utan användandet av fossila bränslen.

Med hjälp av solenergi ska Ålands idrottsanläggningar klara uppvärmningen av varmvatten till duscharna på egen hand.

–Men varmvattenuppvärmningen med solceller kommer nog inte att ske snart, säger Katrin Sjögren.

Satsa på eko-jordbruk

Jordbruket måste minska utsläppen av ämnen som fosfor och kväve, vilket är en förutsättning för att Östersjön inte ska bli mer översködd än vad det redan är idag. Jordbruksstöden ska enligt EU-direktiv minskas i framtiden.

–Om jag fick önska så skulle det satsas mer resurser på att främja ekologiska jordbruk. Det finns idag även en efterfrågan på ekologiska produkter bland konsumenter.

Idag delas miljöstöd ut för ekologisk odling, men få av dem som får stödet odlar grönsaker och rotfrukter. Det är lättare att odla djurfoder såsom vall på ekologiskt vid.

Är det så att miljöstödet har blivit lite snedvridet?

–Det har riktats kritik mot att miljöstödet har blivit som ett extra produktionsstöd för jordbrukare som odlar till exempel vall.

Ekoturism

Turismen är också någonting som ska bli mer miljövänlig.

–Många av de stora rederierna är intresserade av att satsa på att avveckla fossila bränslen. När det i framtiden blir dyrt att flyga har Åland en bra chans om färjorna använder sig av förnyelsebar energi.

Havsvidden är också ett bra exempel på miljö-tänkande inom den ekonomiska sfären. De är självförsörjande på energi och byggnaderna ska påverka närmiljön så lite som möjligt.

JOHAN ORRE

SOMMARSPECIAL på utomhusfärger

+30% EXTRA

VINHA 11,7 lit 79,-	FALU RÖDFÄRG 10 lit 29,-	YKI SOCKELFÄRG 9 lit 79,-	VALTTI GRUNDOLJA 9 lit 49,-
VALTTI COLOR EXTRA 9 lit 105,-	TEHO OLJEFÄRG 9 lit 95,-	OLJEBASERAD RÖDFÄRG 10 lit 24,50	BYGGVARUHUSET BYGG • TRÄ • JÄRN • HEMINREDNING KÖK • BADRUM • FÄRGER • VERKTYG TFN 28 011, BUTIKEN 28 170, TRÄDGÅRD 28 162, BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD. 7-18, TORSD. 7-20, Bygglagret 7-18, LÖRD. 9-15 www.byggvaruhuset.ax

NERA ÖPPET! VARDAGAR 7-18, TORSDAGAR 7-20, Bygglagret 7-18, LÖRDAGAR 9-15

RÅNDRAMAT

Förundersökningsledaren:

Rånarna fick med sig pengar

Nyan bilder. Nya Ålands fotograf Fredrik Törnroos fick flera bilder publicerade i finska tidningar. Bilden är från Turun sanomats webbtidning.

Rånförsöket lockade utländska medier

Medierna i Sverige och i riket visade stort intresse i samband med rånförsöket mot väktarföretaget Kontrollrisk Åland i söndags.

Nyans fotograf, Fredrik Törnroos, fick bland annat sina bilder publicerade i Ilta-sanomat och Turun sanomat.

Både Turun sanomat och Helsingin sanomat hade nyheten om rånförsöket på första inriktningen i tidningen. Fredrik Törnroos, fotograf på Nya Åland, och Kim Jansson har dessutom fått sina bilder publicerade i samband med artiklarna.

Presskonferens i TV

Ilta-sanomat blåste upp nyheten över hela förstasidan i måndagens tidning och i samband med det fick Törnroos en av sina bilder publicerade över uppslaget på ettan. Tillsammans med Ilta-sanomat ägnade också Åbo underrättelser en helsida åt rånförsöket på Åland.

TV-kanalen YLE visade imåndagskväll stillbilder från händelserna på Torggatan i stadens centrum. Men man valde också att filma presskonferensen från polishuset i Mariehamn.

Polisens presskonferens var välbesökt och totalt var elva medier representerade.

Även i Sverige

Aftonbladet valde att skriva om rånet på Åland och fokuserade främst på den svenska mannen som stoppade rånarna med hjälp av reklamskylten.

Dessutom har man gått ut med en artikel som väddar till allmänheten om hjälp. Om det skulle vara så att man sitter inne med information som skulle kunna tänkas hjälpa den åländska polisen i arbetet med rånförsöket är det bara att höra av sig med tips.

Svenska TV-medier behandlade inte rånet i nyhetssändningarna men TV4 hade nyheten på text-TV.

NIKLAS E.W. ERIKSSON

Väktarna bär alltid skyddsväst

Med anledning av rånet på Torggatan vill Control risk Ålands vd Johan Larsson påpeka att bolagets väktare är adekvat utbildade och att de alltid bär skyddsväst i arbetet.

Han berättar att rånet naturligtvis varit påfrestande för de två vaktmännen och vill undvika onödiga spekulationer och missförstånd.

Stressade. Förundersökningsledaren Henrik Hagelberg uppger att rånarna stordes av de ridande poliserna och delar av allmänheten.

Foto: ANDREAS DIENERT

Bankrånarna fick med sig pengar från värdetransportbilen men gärningsmännen blev distraherade.
– De ridande poliserna och delar av allmänheten störde gärningsmännen i rånögonblicket och det kan ha fungerat som ett stressmoment, säger förundersökningsledaren Henrik Hagelberg.

Polisen måste lämna in en häktningsframställan vid Ålands tingsrätt senast klockan 12 idag.

Allmänheten har bidragit med tips, men än så länge har polisen inte fått kontakt med med mannen som bland annat sågs prata amed en av rånarna på Torggatan i Mariehamn.

– Vi är också intresserade av att folk hör av sig om de har kännedom om mopeden dagarna före rånet. Det är viktigt att titta tillbaka i tiden, säger Hagelberg.

Var på Åland stals mopeden?

– Det uppger jag inte med hänvisning till utredningstekniska skäl.

Vittnesförhör

Var rånarna har bott dagarna innan rånet, och vad som exakt hände vid väktarnas bil, vill Hagelberg inte gå in på.

– Det får förundersökningen visa. Vittnen ska förhöras

Ombyggd. Vapenutredare vid Statens kriminaltekniska laboratorium i Linköping tror att vapnet på bilden kan vara en modifierad startpistol med en kaliber på 6,35 millimeter.

Foto: PRIVAT

och vi vill inte påverka deras bild av händelseförloppet, säger han.

Hagelberg utesluter fortfarande inte att insiderbrott kan ligga bakom rånförsöket mot Kontrollrisk Åland.

– Vi undersöker om flera personer kan vara inblandade och polisutredningen försöker ringa in tidpunkter och platser, säger han.

Vapenanalys dröjer

Gärningsmännen har förhört inledningsvis men förundersökningsledaren vill inte kommentera om de misstänkta har varit samarbetsvilliga.

Var gärningsmännen påverkade under rånförsöket?

– Det får utredningen visa.

Vapenanalysen från Centralkriminalpolisen, CKP, lär dröja. Hagelberg kan inte uppge hur lång tid det kan ta innan undersökningen är klar.

– Jag kan säga att det tar länge men jag tänker inte spekulera, säger han.

NIKLAS E.W. ERIKSSON
niklas.eriksson@nyan.ax

Svensk expert om rånarnas vapen: Det kan vara ombyggd startpistol

– Pistolen på bilden kan vara en ombyggd startpistol och i så fall kan den vara tillräckligt farlig för att åsamka allvarliga personskador.

Det säger vapenutredaren Johan Dahlqvist vid Statens kriminaltekniska laboratorium (SKL) i Linköping i Sverige.

Vapenutredarna på SKL menar att det är fullt möjligt att modifiera startpistoler genom att borra ett hål i pipan på vapnet.

– Jag har sett ombyggda modeller som har gjorts om till 6,35 millimeter browning. Det har även hänt att vi har stött på vapen med en kaliber på 7,65 millimeter, säger Johan Dahlqvist.

En pistol med en sådan kaliber är enligt vapenutredarna tillräckligt farliga för att orsaka allvarliga personskador.

Finns i handeln

Thom Jönsson, också va-

penutredare vid SKL, berättar att det inte finns någon licensplikt på startpistoler. Därmed blir det inte heller några större problem att införskaffa ett vapen av den typen.

– Jag skulle tippa på att stål- och metallföretag kan ha sådana vapen i lager, säger Jönsson.

Är vapen av den här typen vanliga vid rån?

– Det har vi ingen statistik på men vi får in ombyggda startpistoler ibland, säger Dahlqvist.

Sune Abrahamsson, sportskytt på Åland, anser att en ommodifiering är ett tidskrävande arbete som man inte gör i en handvändning.

– Det handlar inte om ett pojkstreck utan det ligger en hel del pyssel bakom, säger han.

Samma kaliber

Även Abrahamsson spekulerar i att det kan röra sig om

en ombyggd startpistol med en kaliber på 6,35 millimeter.

– Pistolen på bilden i tidningen ser ut lite som en fruntimmerspistol som är tänkt att användas på nära håll. Men på fyra-fem meters avstånd skulle jag säga att träffsäkerheten är dålig.

Den åländske sportskytten har ju bara sett tidningsbilderna men enligt honom skulle även effekten vara begränsad.

Pipan verkar inte vara helt okej och det kan borrarningen ha förorsakat. Det sägs ju att ammunitionen bara gick igenom tre lager med kläder, säger Abrahamsson.

Vapnet som användes i samband med rånförsöket isöndags har skickats till Centralkriminalpolisen, CKP, i Helsingfors för analys.

NIKLAS E.W. ERIKSSON
niklas.eriksson@nyan.ax

Inbrott i Lappobanken på Enklinge

En eller flera inbrottstjuvar har slagit till mot Lappobankens kontor på Enklinge i Kumlinge.

Enligt obekräftade uppgifter har kassaskåpet länsats.

Lappobankens filial på Enklinge har utsatts för inbrott. Inbrottet upptäcktes i går morse.

Det har inte gått att få några detaljer av polisen, kommissarie Henrik Hagelberg som ansvarar för utredningen kunde inte nås. Inte heller Lappobankens chef Torsten Nordberg var i går anträffbar på sin mobil.

Både polisen och Torsten Nordberg var på Enklinge i går på dagen. Polisen assisterades av sjöbevakningen.

En Enklingebo berättar till Nya Åland att det pratas om att någon eller några lär ska ha lyckats ta sig in i bankfilialens kassaskåp och i och med det komma över de pengar som fanns där.

Några summor har inte nämnts i sammanhanget.

Vi följer upp händelsen på hemsidan i dag, www.nyan.ax, genast då vi får mera information om inbrottet.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
tittle.tornroth@nyan.ax

Har haft inbrott. Lappobankens Enklinge-kontor har enligt obekräftade uppgifter fått kassaskåpet länsat.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Öspelen räddade hotellen i juni

Men antalet resenärer minskade med nästan 10 procent

Juni månads stora sport-evenemang sätter tydliga spår i statistiken. Antalet utländska övernattningar fördubblades under sommarens första månad. Men antalet inresande minskade med nära 10 procent om man jämför med samma tid förra året.

Också övernattningarna från Sverige och Finland minskade betydligt, visar den färskastatistiken från Åsub, landskapets statistik- och utredningsbyrå.

I juni övernattade sammanlagt 10 378 personer med annat hemland än Sverige eller Finland på åländska hotell. Detta kan jämföras med de två föregående åren då siffran var knappt 4000 personer år 2007 och drygt 5000 personer år 2008.

Men närmare 13 procent färre finländare och 24 procent färre svenskar valde att övernatta på åländska hotell i juni jämfört med förra året. De finländska och svenska gästerna stannade i genomsnitt 1,7 respektive 1,6 nätter medan gästerna från övriga länder stannade i 3,3 nätter.

Färre resenärer

Antalet resenärer från både Finland och Sverige minskade i juni jämfört med förra året, totalt minsade antalet inresande i juni med 9,6 procent. Detta enligt uppgifter från rederierna, Luftfartsverket och Ålandstrafiken.

Bara i juni 2009 reste över 200.000 personer till Åland, totalt 21.700 personer mindre än i fjol. Ser man till uppgifterna från hela året har det dock skett en ökning jämfört med i fjol. Drygt fyra procent fler, sammanlagt 1.026 .600 personer, har rest till Åland under årets första sex månader.

SARA OTHMAN
sara.othman@nyan.ax

Fakta/Övernattningar

Totala antalet övernattningar på åländska hotell var i juni 29 161, vilket är en ökning på sex procent jämfört med juni 2008
De finländska övernattningarna minskade med 13 procent och de svenska med nästan 24 procent
För årets första sex månader sammanlagt minskade

de finländska övernattningarna med 12 procent och de svenska med en procent
Av de övernattande gästerna var drygt 49 procent från Finland och drygt 21 procent från Sverige.
Beläggingsgraden för den totala kapaciteten var drygt 66 procent i juni.
Källa: Åsub

Fakta/Resenärer

204 900 personer reste till Åland i juni, en minskning med 9,6 procent sedan förra året
De svenska resenärerna minskade med 11 procent och de finländska resenärerna med fem procent i juni
I juni månad kom 79

procent av resenärerna från Sverige och 20 procent från Finland och från övriga länder 0,5 procent i juni
Sedan årets början har 1 026 000 personer anlänt till Åland, en ökning på fyra procent eller 41 000 personer jämfört med förra året
Källa: Åsub

Öspelen syns. Antalet utländska hotellgäster fördubblades i juni, i statistiken kan räknas gäster av 24 olika nationaliteter. Arkivfoto: Fredrik Törnroos

Nu är högsäsongen som allra högst

I Mariehamns gästhamnar var gårdagen sommarens höjdpunkt i högsäsongen på grund av kräftpremiären. Och över lag har sommaren varit riktigt strålande för vissa turistföretagare.

MSF gästhamn i Mariehamn räknar hittills med 400 fler besök jämfört med samma tid förra sommaren.

–Vi har haft en riktigt bra försommarsäsong med runt 50 båtar fler per dag än förra året och högsäsongen är lika bra som den brukar, så hittills har det varit en riktigt bra sommar för oss, berättar hamnkapten Tommy Björkbom.

Mariehamns östra gästhamn, som har en kapacitet på ungefär 330 platser, har i medeltal haft 150-200 båtar per dag i sommar.

–De flesta turisterna kommer från Finland, så har det alltid varit, men annars kommer de från Sverige, baltstaterna, Polen och varje dag har vi någon båt från Tyskland, berättar Björkbom.

Färre svenskar

Också för ÅSS som sköter gästhamnen har sommaren varit god.

–Hittills har vi haft 100 fler än förra sommaren samma tid och i dag är det årets stressigaste dag eftersom det är kräftpre-

Nöjd företagare. Tarja Tuomala tog tillsammans med Jannika Modig över camping och restaurang vid Brändö Stugby i sommar och är nöjd över sin första säsong som turistföretagare. Foto: Maija Pelli

miär, berättar verksamhetschef Brage Jansson.

Vid ÅSS får ungefär 160 båtar plats samtidigt. Största delen av ÅSS besökare i gästhamnen är liksom tidigare från Finland.

–I år har det varit lite färre svenskar och fler finländare, det beror antagligen delvis på den svaga kronan. Och allt fler finländare ser Åland som en lagom utflyktsort, nästan utomlands men ändå nära.

Full rulle i Brändö

Marja Tuomala och Jannika Modig tog i våras över campingen och restaurangverksamheten för Brändö Stugby. De är nöjda med sin första sommar som egenföretagare inom den åländska turistbranschen. Tuomala och Modig övertog den delen av Lasse och Margareta

Stressigt. I går var det kräftpremiär och det innebär årets stressigaste dag för bland annat ÅSS gästhamn, som har fullsatt hela veckan. Foto: Stefan Öhberg

Pettersson, som fortsättningsvis sköter själva stugbyn.

–Det har gått bra. De lokala gästerna har troget stannat och nu har vi full rulle och högsäsong på turistfronten, berättar Tuomala.

Också i Brändö och kanske ännu naturligare där, är det Finland som dominerar bland turisternas nationaliteter, men de har också turister från Holland, Tyskland och baltstaterna.

Hösten oroar

Henrik Nordström, VD för

Ålands Turist och Konferens Ab, är nöjd med turistsäsongen hittills. I den egna koncernen ingår Hotell Pommern och Hotell Arkipelag, men det egna företaget sköter också förhandlingar med flera andra hotell på Åland.

–Det har varit en jättebra säsong från april och framåt. Det är fullt tryck på hotellen i juli och beläggningen är ungefär 90 procent. Många turister är från riket, det har också varit många golfare på besök. Och ordergången på konferenssida har

varit bra, vi har haft mycket att göra, berättar Nordström.

Men, påpekar Nordström, med fem goda månader och sju dåliga är ett godt juli månad ett måste för alla i turistbranschen.

–Det skulle bara fattas annat. Som björnen måste vi äta upp oss under sommaren för att klara resten av året. Och vi kommer att få det tuft resten av året, om hösten kan jag bara sätta ett stort frågetecken just nu.

SARA OTHMAN
sara.othman@nyan.ax

Nordea redovisar mindre vinst i år

–Det spöke som plågar finanssektorn världen över, kreditförluster, har ännu inte avspeglats i Nordea Ålands siffror. Detta är ett tecken på att vårt samhälle och särskilt vårt näringsliv än så länge mår rätt väl.

Det konstaterar Jan-Erik Rask, konstorsdirektör för Nordea Åland i ett pressmeddelande angående bankens delårsrapport. Men han tillägger att en konjunkturnedgång alltid syns senare i ett samhälle där näringslivet huvudsakligen är inriktat på tjänster.

Med undantag av kreditförlusterna märks de sämre tiderna i de övriga siffrorna. De totala intäkterna minskade med 13,2 procent jämfört med motsvarande tid i fjol och rörelseresultatet med nästan 35 procent.

Nordeas vinst under årets sex första månader är i år drygt 1,2 miljoner euro, för ett år sedan var den drygt 1,8 miljoner.

Nordea Åland noterar också att intresset för att spara i till exempel pensionsförsäkringar eller fonder ökar och även att ålänningarna fortfarande är flitiga på bostadsmarknaden. Bostadslånen ökade med 3,6 procent jämfört med i fjol. (tt-s)

Tallink Silja gör enorm förlust

Östersjörederiet Tallink Siljas problem har förvärrats, rapporterar tidningen Turun Sanomat. Bolaget planerar som bäst nya sparprogram och all verksamhet granskas.

Rederiets vd Keijo Mehtonen uppger att besluten om eventuella nedskärningar och andra sparåtgärder tas i september.

Tallink Siljas bokslut för de senaste nio månaderna visar på en förlust på 40 miljoner euro. Under samma period i fjol var förlusten knappt tio miljoner euro. Bolagets omsättning har också minskat.

–Det är klart att det inte går att leva med den här sortens förluster, konstaterar Mehtonen.

Den största orsaken till Tallink Siljas problem är de minskade fraktyvolymerna. Tallink Silja har under de senaste åren kraftigt ökat sin fartygsmängd som del av ett ambitiöst investeringsprogram.(FNB)

Träd släckte el i Finström

Ett träd förorsakade i går ett 40 minuters elavbrott på Emkarbylinjens högspänningsnät i Grelsby i Finström.

Trädet hade fallit mellan Stornäs och Lillö.

Avbrottet inträffade strax efter klockan två på eftermiddagen. 14:31 återfick de flesta av hushållen strömmen och ungefär ytterligare en kvart senare hade alla el igen. (tt-s).

Cab-åkare polisanmälades

Under söndagen satt en person på en bils cab-ställning under körning.. Händelsen är polisanmälad och rubriceras som trafikförseelse.

Äventyrande av trafiksäkerheten misstänks två personer för efter att de ertappats med att köra mot fel körriktning i Mariehamn i söndags. (jg)

Kökar

Areal: totalt 804 km² (varav land 57 km²)
Invånare: 263 (räknat sista juni 2009)
Senaste bokslut: +37 382 euro
Fullmäktigeordförande: Bo Ponthin
Byar: Karlby, Helsö, Österbygge, Finnö, Söderby, Överboda, Kyrkogårdsö.
Kända Kökarbor: Konstnären Satu Kiljunen
Sommarbosatt på Kökar: Janne Holmén (jo)

Nybyggen. Ett av sätten att locka nya boende till Kökar är nybyggda radhus. De ligger precis vid vattnet, nära centrum.

Foto: JOHAN ORRE

“Det är viktigt med lokalt engagemang”

KOLL PÅ KOMMUNEN

Kurt Forsman har varit kommundirektör lika länge som han bott på Kökar. Valborgsmässoafton 1994 flyttade han hit från Ekenäs, och han trivs fortfarande bra i Finlands näst minsta kommun.

–Jag trivs bra, men det är ett väldigt intensivt samhälle. Vi har en butik, en bank och en huvudväg. Det är förstås trevligt men det är skönt att ibland ta en paus från Kökar och ladda batterierna.

På kommunkansliet sitter ett sammansvetsat gäng. Fika-pauserna blir ofta arbetsplatsmöten och stämningen är öppen. Det är enligt Forsman ett annorlunda jobb än att vara direktör i en stor kommun.

–Jag tror man måste vara mer mångsidig i det här jobbet. Nu är jag ensam på kommunkansliet två veckor, och då måste jag kunna sköta det mesta. I en större kommun är det mer specialiserat.

Familjärt

Den familjära stämningen finns även bland kommunens invånare. Kurt Forsman berättar att det händer att folk kommer in och vill samtala om vad som pågår i kommunen.

–Det är viktigt med lokalt engagemang, när det händer någonting i kommunen vet

folk om det och vill vara med och påverka.

Ekonomin kunde se bättre ut för Kökar.

Kökar redovisade förra året ett bokslutsöverskott på 37.000 euro. Forsman förklarar att landskapsandelarna för driften har blivit större, man ger istället mindre stöd till investeringar.

Förr stödde landskapet investeringar med upp till 65 procent av kostnaderna. Nu stöder man bara med 20 procent. Detta innebär att den nya ombyggnaden av äldreboendet Sommarängen för cirka 3 miljoner euro blir till ett högt pris för kommunen.

–Om vi inte kan sätta undan 30.000 varje år blir det svårt att få ihop till kostnaderna för omsorgshemmet på egen hand. Landskapet går in med 600.000 euro i bidrag men resten ska Kökar stå för.

Turistnäringen är det stabilaste benet som Kökar står på. Turisterna kommer från alla håll och kanter men mest finländare och svenskar. Estniska bussar hör inte till ovanligheterna. Båtturismen är till 90 procent idag från Finland.

–Förr var det kanske 70 procent svenska båtar här och 30 procent finska. Nu är det mestadels finska båtar som kommer hit, säger Forsman.

Turisterna

–Jag har hört om människor som ute i världen säger att de kommer från Åland, och ingen har vetat var det ligger. Men när de säger Kökar vet folk.

Turismen är som sagt den

En butik, en väg, en post. Kökar är litet men stämningen blir desto mer familjär. Kommundirektör Kurt Forsman berättar att det ibland händer att folk kommer in och vill prata om vad som pågår i kommunen.

Foto: JOHAN ORRE

viktigaste näringen för Kökar, och man jobbar hårt från kommunens sida att locka ännu fler resenärer. Kurt Forsman säger att de

stugor man hyr ut måste moderniseras för att locka ännu fler.

–Det ska vara lite bättre än hemma, det är så folk vill ha

det idag. De med pengar i alla fall och de med pengar får jätegräna komma hit.

Han tillägger att själva turismen inte sysselsätter så många på Kökar men kringeffekterna gynnar kommunen. Man strävar till att öka samarbetet ytterligare mellan turistföretagarna.

Ett av de stora målen på Kökar är att förlänga turistsäsongen, som på de flesta platser på Åland. Det är svårt att få det att gå runt med en turistsäsong på 4-6 veckor, speciellt när mycket av de inkomster som genereras tack vare turisterna inte stannar på Kökar. Det är säsongsarbetare som inte betalar kommunalskatt på Kökar och kapitalbeskattningen hjälper inte heller kassaflödet.

Utflyttningen avstannat

Den största arbetsgivaren är Kökar kommun. Kurt Forsman säger att man behöver människor för att den kommunala servicen skall fungera, en förutsättning för att folk ska flytta till Kökar.

Utflyttningen har stannat av i år. Befolkningsflykten är någonting som alla skärgårdskommuner har problem med. Från kommunens sida jobbar man för att öka inflyttningen. Man har bland annat satsat på att bygga nya radhusbostäder.

–De nybyggda bostäderna har redan fyllts, men vi har nog 5-6 lediga bostäder här just nu.

Kommunikationerna måste förbättras för att underlätta för inflyttade. Många drar sig för att flytta till Kökar om tu-

ren med skärgårdsfärjan tar två och en halv timme.

–Det finns preliminära planer på en korttrutt mellan Kökar och Föglö. Och blir det bilväg mellan Föglö och fasta Åland skulle det göra mycket för vår kommun.

Så du är för en tunnel till Föglö?

–Jag är för en bilväg till Föglö men jag åker hellre över en bro än i en tunnel. Om det blir en tunnel så accepterar jag det.

Vad tycker du om att slå samman alla skärgårdskommuner till en?

–Jag är mycket skeptisk till det. Kommunikationerna är idag för dåliga för det och alla skärgårdskommuner har olika förutsättningar för sitt varande. Jag tror att det kunde bli kamp mellan kommundelarna.

Men samarbete mellan kommunerna är enligt Forsman viktigt, och idag har man ett välutvecklat samarbete med de flesta skärgårdskommuner.

–Vi har bland annat föreningen Företagsam Skärgård och bolaget Skärgårdens Företagshus Ab som inkluderar alla skärgårdskommuner. Vi marknadsför oss på mässor och dylikt.

Kommer Kökars kommun finnas kvar om 20 år?

–Ja, samhällsfunktionerna kommer att finnas kvar, men det ser kanske annorlunda ut här då. Det är en landskaps- och regionalpolitisk fråga om vi är en egen kommun.

Axel Kronholm

Epост: axel.kronholm@nyan.ax

Telefon: 528 463

Dop

Mary Elisabeth Sjölund döptes på morföräldrarnas släktgård Backen på Mörkö i Sverige den 21 juni. Föräldrar är Ulla och Dick Sjölund. Familjen bor i Solna. Dopet förrättades av prost Pekka Harne.

Vi firar1-15 år

Didrick Björling i Geta Grägnäs fyller 2 år idag, onsdagen den 22 juli. Han gratuleras av mamma och pappa.

Gratulerar50 år

ERIK MAGNUSSON
Namn: Erik Gunnar Magnusson
Född: 31 juli 1959 i Dragsfjärd
Bor: i Djurvik, Jomala
Yrke: representant för Hartwall
Familj: frun Irene samt söner Daniel och Simon
Intressen: golf och båtar
Födelsedagen: firas med inbjudna på Frideborg lördagen den 1 augusti.

DÖDA

Vår älskade Pappa och Bror
Folke Eriksson
* 9 oktober 1952
har lämnat oss i sorg och saknad
Märsta 18 juli 2009
Mette, Nanna Bertil, Dan med familjer
Övrig släkt och vänner
*Ditt hjärta som klappat så varmt för de Dina ögon som vakat och strålat så ömt
Har stannat och slocknat till sorg för oss alla
Men vad Du oss gjort skall aldrig bli glömt.*

Begravningen äger rum i Husby Ärlinghundra kyrka, Märsta fredagen den 31 juli kl. 11.00. Efter akten inbjudes till minnesstund i församlingshemmet. Osa till Fonus +468-7098620 eller vasby@fonus.se senast den 27 juli. Tänk gärna på Cancerfonden 020-595959

Flagga gärna för presidentparet!

–Det är trevligt om det flaggas för att hälsa presidenten välkommen!
Det säger biträdande lagtingsdirektör **Marine Holm-Johansson** som ansvarar för programmet under president **Tarja Halonens** och doktor **Pentti Arajärvis** Ålandsbesök på fredag och lördag.

På fredag är det alltså dags för presidentbesök. Vård är talman **Roger Nordlund** som bland annat bjuder presidenten på Joeloperans premiär i Alandica på fredag kväll. Under besöket i Mariehamn får presidenten bland annat möta lantrådet **Viveka Eriksson**, landshövding **Peter Lindbäck**, vicetalman

Gunnar Jansson, vicetalman **Gun-Mari Lindholm**, vice- lantrådet **Britt Lundberg** och riksdagsledamot **Elisabeth Naucér**.

Besöker Fälberget

På lördag åker presidentparet till Kumlinge. Alla detaljer kring programmet måste få klar-tecken från presidentens kansli innan de får offentliggöras. Med undantag av Joeloperan är det vid det här skedet bara klart att presidenten skall besöka minnesstenen på Fälberget på Kumlinge. På Fälberget, dit vem som helst får komma, berättar antikvarie **Kenneth Gustavsson** om det historiska

upproret mot ryssarna för 200 år sedan.

Koivisto senast

–Det är både lite spännande och ärofullt med presidentbesök på Kumlinge. Förra gången vi hade det var 1983 då Koivisto var här, säger kommundirektör **Jim Eriksson**. Han representerar Kumlinge kommun vid besöket tillsammans med fullmäktiges ordförande **Mats Perämaa** och styrelsens ordförande **Gunnilla Henriksson**. –Nu hoppas vi bara på bra väder och god stämning, säger Eriksson.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Kommer snart. På fredag anländer president Tarja Halonen och doktor Pentti Arajärvi till Åland. Den här gången finns Joeloperan och ett berök på Kumlinge på programmet.
Foto: KENNETH BAMBERG

OBS! Det händer

ONSDAG 22.7 AKTIVITETSDAG
■ ■ Jan Karlsgården kl 10-15. Visning av gammalt hantverk, försäljning av hem-bakt bröd och andra produkter, ponnyskjuts för småbarn kl 12-14, pyssel i trä och ull för de lite större.
■ ■ På skattjakt med Pippi på Café Ingela invid Svinö färjfäste kl 12. Specialmeny för barnen under hela dagen.

ALLSÅNG
■ ■ Badhusparken kl 20.00. Lions Allsång. Allsångsledare är Kicki Danielsson. Medverkar gör även Magnus Bäcklund och lokala hemliga artister. Efter allsången är det dans till Musikmakarna.

AUKTION
■ ■ Lemland Knutsboda kl 13.00. Lösöresauktion. Visning från kl 12.30.
■ ■ Vårdö bönehus kl 19.00. Vårdö kapellförsamlings traditionella auktion. Lotteri, tävlingar och servering.

BIO
■ ■ Alandica kl 18.00. "Harry Potter och halvblodsprinsen". F-11/9.
■ ■ Alandica kl 21.00. "Terminator Salvation". F-15/13.

DANS
■ ■ Mariehamn Club Marin kl 19.00. Dans.

TACK

För allt vänligt deltagande vid vår käre
Jan-Olof Berghs
bortgång
för brev, telefonsamtal, blommor till hemmet, den vackra blomstergården vid hans bår samt gåvor till olika ändamål.
Vill vi härmed få framföra vårt varma och innerliga tack.
DORIS Maria Lars med familj

FÖREDRAG
■ ■ Kökar hembygdsmuseum kl 19.00. Fil.dr. Christer Kuvaja berättar om Flera Åland. För musiken svarar Kim Hansson och Marianne Häggblom som uppträder med nordiska visor. Från kl 18.00 serveras kaffe.

MARKNAD
■ ■ Storby Eckerö kl 10-15. Traditionell torgmarknad med kaffe, hantverk, bakverk, grönsaker, mm.

NÖJE
■ ■ Arkipelag nattklubben. Soundway i nattklubben.
■ ■ Dinos uteservering kl 21.00. Trubaduren Micke Brockman.
■ ■ Dinos bar kl 24.00. Coverbandet Made in Thailand.
■ ■ Parks bar kl 22.00. The Jukebox, rockabillyband.
■ ■ Umbras uteservering 21.00. Trubaduren Daniel Gåddnäs.

POKER
■ ■ Paf casino kl 18.00. Rockoff Turbo. Texas No Limit Hold'em turnering med snabb struktur. För biljetter eller mer information, kontakta poker@paf.com eller tel. 24185 eller 24231.

RADIO
■ ■ Ålands radio kl 10.00. Sommarpratare: Kjell Fagerholm.

ROCKOFF
■ ■ Mariehamn Mariepark. □ Kl 20.00. Pauline.
□ Kl 22.00. Jerry Williams.

KONSERT
■ ■ Saltviks kyrka kl.20. Dan Lönnqvist från Jakobstad.

TEATERPREMIÄR
■ ■ Bentes sommar-tea-

Kom ihåg

■ ■ AA-gruppen: Sinnesgruppen samlas i Röda korsgården kl.19-20 på måndagar och torsdagar.

■ ■ Fårägare: Tiden för sambeställning av maskmedel, Cydectin och Valbazen, förlängd till 22.7. Skicka din beställning till catharina.henriksson@aland.net eller ring 040 722 7057/17 114.

ter i Eckerö kl 17.30. Astrid Lindgrens Pippi Långstrump. En fartfylld teaterföreställning för hela familjen.

SÄLSKÄRS FYR
■ ■ Hammarland Skarp-nåtö brygga kl 18.00. Guidad tur till Sälkärs fyr med Bengt Häger. Bokningar och info: 37 227/0400229 149.

TORS DAG 23.7 AGENDA 21
■ ■ Sottunga butiken kl 12.00-15.00. "Köp dig själv".

BINGO
■ ■ Bingo på Paf Casino kl 19.00. Alla torsdagar.

BIO
■ ■ Alandica kl 18.00. "Harry Potter och halvblodsprinsen". F-11/9.
■ ■ Alandica kl 21.00. "Terminator Salvation". F-15/13.

DANS
■ ■ Mariehamn Club Marin kl 19.00. Dans.

FÖREDRAG
■ ■ Kökar Hamnö kl 19.00. Fil.dr. Olle Sjöstrand berättar om medeltiden i Norra Östersjöområdet. Medeltida musik med Kjell Frisk och Stäni Steinbock. Från kl 18.00 serveras kaffe.
KONSERT
■ ■ Brändö S:ta Anna kyrka kl 19.30. Torbjörn Engman bjuder på egna visor.

■ ■ Lemlands kyrka kl 20. Orgelkonsert med Dan Lönnqvist från Jakobstad.

LOPPMARKNAD
■ ■ Eckerö Storby kl 17.00-20.00.

■ ■ Gamla postbron på vägen mellan Gölby och Näfsby kl 11.00-15.00. Loppis med antik och möbler. Skyltat längs vägen.

MARKNAD
■ ■ Saltvik Kvarnbo kl 12-18. Vikingamarknad torsdag-lördag.

MUSEIÖPPET
■ ■ Vårdö Grundsunda kl 18-21. Lasse Erikssons fartygsmuseum, Wennströms lanthandelmuseum, Ole Grunér's MC-samling och flyghistoria. Kaffe och Ålandspannkaka i An-nas Shop.

NÖJE
■ ■ Arkipelag nattklubben. Dj Tony i nattklubben.

■ ■ Dinos uteservering kl 21.00. Micke Brockman.
■ ■ Dinos bar kl 24.00. Made in Thailand.
■ ■ Parks bar kl 22.00. Soul Project.

POKER
■ ■ Paf casino kl 18.00. Rockoff Beginners luck. Texas No Limit Hold'em turnering för nybörjare. För biljetter eller mer information, kontakta poker@paf.com eller tel. 24185 eller 24231.

RADIO
■ ■ Ålands radio kl 10.00. Sommarpratare: Anna-Karin Salmén.

ROCKOFF
■ ■ Mariehamn Mariepark. □ Kl 19.30. Johan Palm.
□ Kl 21.00. Hammerfall.

TEATER
■ ■ Bentes sommar-tea-ter i Eckerö kl 17.30. Astrid

Sjölund - Åland och folkrätt.

Norra Ålands Pensionärer: Bussutflykt till Ingmar och Inga-Britt Berthéns loggloft med middag med kaffe m.m. Matdryck finns. Matkostnad inklusive kaffe 7,50,- Fri buss. Kalle, Christer, Uffe och Sture spelar upp till Dans och Sång. Tidpunkt: 29 juli Kl.16.00. Anmäl Dig till Sundqvist Buss tel: 22570 även de som kör

Lindgrens Pippi Långstrump. En fartfylld teaterföreställning för hela familjen.

BARNENS MÅLARKOLONI
■ ■ Önningebymuseet kl 12.00-15.00. Raina Clemes leder akvarellverkstad för barn (och vuxna). Drop in kl 12 eller anmäl till 0405047022.

JUST NU LOPPMARKNAD
■ ■ Antikvariat Pierre, Köpmansgatan 11. Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördag 11-14.
■ ■ Cirkeln/Emmaus loppmarknad, Köpmansgatan 11. Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördagar 11-14.
■ ■ Jomala Gölby Postgårdsvägen. Loppis varje dag hela sommaren. En del av pengarna går till välgörande ändamål.
■ ■ Fyndhörnan i Godby. Öppet torsdag och fredag kl 16-19, lördag 10-16.
■ ■ Mariehamn Villa Carita, Ålandsv.45. Sommarcafé & loppis. Öppet: må-fre kl 10-16.
■ ■ Sund Hulta, Bosses antik och kuriosa samt Marianas nött och nytt. Kl 14-20.
■ ■ Gamla Gottbybutiken. Onsdag-fredag kl.18-21 och lördag-söndag kl.12-16.

RK-INFORMATION
■ ■ Mariehamn Torget tisdag-lördag kl 12.00-17.00. Röda Korsets Ålands distrikt på plats med sin försäljning- och informationsbod. I boden kan man bland annat köpa förstahjälp-produkter och få information om Röda Korsets verksamhet på Åland och ute i världen. Pågår till 1 augusti.

själva. Senast 24 juli. Buss avgår från Mariehamns bussplats kl.14.45 samt från Strömsholmen i Vårdö kl.14.45. Färdplan får du när du anmäler Dig.

■ ■ Ålandsfuchsians trädgårdsförening: Årets stora trädgårdsvandring i Saltvik söndagen den 26.7 kl 12-16. Vägbeskrivning i medlemsutskicket. Skyltat vid vägen. Välkomna.

Myskankor på gården stör bara sniglarna

Våra mördarsniglars enda naturliga fiende kan också vara ett trevligt husdjur

De är sällskapliga, tysta och lättskötta. Och framför allt har de den "goda" smaken att äta mördarsniglar.

Myskankor i trädgården är det effektivaste och mest naturvänliga bekämpningsknepet mot snigelpågan, i alla fall enligt uppfödare Irja-Lisa Mansnerus i Mariehamn.

–Alla som kan borde skaffa egna myskankor för att bekämpa spridningen av mördarsniglar. De är lättskötta och tama och de stör ingen, tycker Mansnerus som nu är inne på sin femte tupp och med runt tio år bakom sig som uppfödare.

För tillfället har hon fyra stycken på sin gård på Skillnads-gatan i Mariehamn, varav en ruvar. I vårt klimat är myskankan mördarsnigels enda naturliga fiende.

–Jag skulle gärna ha fem stycken så vi får hoppas att ruvingen går bra nu, säger Mansnerus.

Rymmer sällan

Myskankorna som härstammar från Syd- och Centralamerika är enligt Mansnerus synnerligen revirbundna. De följer efter en på gården och håller sig också till gården även om grinden står öppen.

–Det enda problemet är herrelösa hundar som kommer in och gör ankorna förvirrade. Någon enstaka gång har jag varit tvungen att gå ut på stan och söka efter dem.

I övrigt stör de ingen. De är tysta och fredliga, kan ge ett litet vänligt tjuvnyp någon gång om de tror att de blir utan mat. Och med de andra husdjuren kommer de väl överens, både med katten och hunden.

–Jag tror djur förstår sådant instinktivt, att man ska vara vän med de som tillhör hushållet, säger Mansnerus.

Inte stora sniglar

För att kunna hålla myskankor behöver man en relativt stor hägnad inne på gården och man

Fäst. Irja-Lisa Mansnerus i Mariehamn är mycket fäst vid sina myskankor, inte bara för att de äter hennes mördarsniglar men också för att de är trevligt sällskap på gården.
Foto: ERKKI SANTAMALA

måste också se till att gården är inhägnad på alla sidor, även om ankorna vanligtvis håller sig där.

Att ankorna bara skulle äta sniglar när ingen annan mat står till buds stämmer inte.

–De äter havre, bröd och grönsaker och som alla fåglar också krossade snäck- och äggskal. När det gäller sniglarna äter de bara de som ännu är ganska små, vilket är bättre för trädgården eftersom det är de som gör mest skada. De stora och slemmiga sniglarna får man se till att plocka bort själv och de minskar förstås om ankorna äter bort de små.

Och visst märks myskankornas närvaro i trädgården.

–Den här säsongen har jag hittills bara plockat två små sniglar, resten har ankorna ätit upp.

Goda ägg

Förutom att ankorna är effektiva i kampen mot sniglarna kan man också ha glädje av dem på andra sätt, tycker Mansnerus.

–Det är konstigt hur fäst man kan bli i sina husdjur, de går efter mig i trädgården och jag pratar med dem nu och då.

Dagen till ära bjuder hon också på sockerkaka, bakat på ägg av sina egna ankor.

–Man kan använda äggen till allt utom att äta dem kokta. I en sockerkaka behöver man bara använda ett ägg eftersom de är så stora, de ger fina och pösiga kakor. I pannkakor och plättar

Dryga. Med ägg av myskanka får man extra pösiga kakor, i en sockerkaka behöver man dessutom bara använda ett enda ägg.

Foto: ERKKI SANTAMALA

märks smaken, den är lite kraftigare än i vanliga ägg. Jag brukar byta äggen mot fisk eller ge dem åt grannarna.

Ingen kemi

Irja-Lisa Mansnerus fick sina första mördarsniglar med en bärbuske som hon köpte när första barnbarnet föddes. Efter det har hon provat allt och ger inte mycket för alla experttips som ges för

–Det där med att sätta ut en ölflaska är bara trams, om en individ ger 300 avkommor har det inte någon större skillnad om man fångar in ett par med en flaska öl. Dessutom ska ölen vara helt nyöppnad för

att de ska lockas dit.

Och kemiska bekämpningsmedel skyr hon också, inte bara för dess ineffektivitet.

–Jag har vuxit upp med DDT och de underverk som det skulle åstadkomma. Så sent som 1962 blev Rachel Carlson hånad för att vara en sentimental tant för sin kritik av miljögifterna. Om dagens miljögifter hörs samma entusiasm.

SARA OTHMAN
sara.othman@nyan.ax

Nummer fem. Montgomery eller Herr Monty är Irja-Lisa Mansnerus femte tupp.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Stora ägg. Myskankornas ägg kan användas i bakning precis som hönsägg, de är större och ger lite kraftigare smak.
Foto: ERKKI SANTAMALA

GUIDNING i Självstyrelse-gården

Rundvandring med information om självstyrelsen.
Filmvisning

**Fredagar kl. 10.00
Juni - augusti**

Samling vid lagtingets ingång.

Fri entré

Följande nummer har utfallit med vinst i Ålands Sjödagars lotteri 2009

(Finns även på www.sjokvarteret.com)

Blå serie: A71, C26, C29, C36, C62, C88, C95, C97, L35, L38,

L52, L65, L72, L88, Q23, Q78, T20, T36, T37, T76, T85, V60.

Grön serie: A15, A34, A75, A76, E16, E33, E43, E69, E78, F5,

F14, F38, F50, F59, R82, U74, U76, Z47, Z71.

Rosa serie: A6, A74, A89, A99, D4, D6, D25, D34, D44, D64,

D75, G19, G47, P74, P87, P92, Q16, Q74, R3, R70, R93, R97,

U37, V10, V14, V23, V49, V83.

Vit serie: J17, J71, J82, K9, Q33, Q35, Q69, Q78, Q79, Q84,

Q97, U62, U82, U84, V21.

Gul serie: A1, A3, A8, A10, A12, A27, A45,

A51, A57, A88, A90, B37, B68, B75, B84, B92,

D31, D89, N42, N77, N96, O26, S47, T9, T41, T66.

Vinsterna kan hämtas från Sjökvarterets museum/kontor tel. 16033

Sälskär

Nyankortet
-sätter guldkant på tillvaron
2009

Guidad tur ut till fyren i nordvästra Hammarland.

Guide Bengt Häger.

Avgång med M/S Silvana från Skarpnätö brygga kl. 18.00 (retur ca 22.45)

**onsdagar
1 juli t.o.m. 12 augusti**

Pris med nyan kortet

**25€ /vuxen
10€ /barn**

Nyankortet
-sätter guldkant på tillvaron
2009

(Ord.pris 30 €/vuxen och 15 €/barn)

**Bokningar & info: J-A. Häger
Tel. 37 227 eller GSM 0400 229 149**

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyankortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

ORGELKONSERT

Saltviks kyrka, onsdag 22.7.2009 kl. 20.00
Lemlands kyrka, torsdag 23.7.2009 kl. 20.00

DAN LÖNNQVIST

Jakobstad

Fritt inträde. Arr. Saltviks församling och Lemland-Lumparlands församling

Katarina Gæddnäs
Epost: katarina.gaddnas@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

Joel-operan ett pussel

Opera är en dyr konstform

Biljetter finns ännu kvar till Joeloperan, trots att premiären börjar vara slutsåld. En tredjedel av operabiljetterna borde säljas om den stora budgeten skall balansera. Producenten Rolf Lindqvist är ändå lugn och lovar publiken en oförglömlig upplevelse.

Det är ett par dagar före premiären. Idag vilar ensemblen inför kvällens genrep. På operaföreningen Joels kontor i Alandica råder ett samlat lugn.

–Jag sover gott om natten, säger producenten **Rolf Lindqvist**.

–Vi jobbar så långa dagar så det är inte något problem att somna, säger **Antje Bark**, medproducent.

Budgeten för hela projektet ligger runt 400.000-500.000 euro, beroende på hur man räknar och beroende på hur stora biljettintäkterna blir. Nio föreställningar ges av uppsättningen, man tar in 600 personer per föreställning.

–Ätminstone en tredjedel av de platserna borde vi sälja, säger medproducenten och ekonomiansvariga Antje Bark.

Biljetterna på 40 euro är inte särskilt dyra om man jämför med operahus på andra håll.

Biljetter finns

Biljettförsäljningen har gått bra. Det finns ännu en hel del biljetter kvar, även om premiären är så gott som slutsåld.

–Det gäller ändå att passa på. Många är inte heller helt medvetna om att det finns ungdomsbiljetter för 20 euro och barnbiljetter för 10 euro, påpekar Rolf Lindqvist.

Han vet att det kommer många grupper både från Sve-

rige och Finland för att se föreställningen, men hoppas att hemmapubliken också kommer på opera.

–Svenska dagbladet skrev tidigare att operan Joel är ett av de tre viktigaste kulturevenemangen i Norden i sommar.

Det här är en föreställning som passar riktigt bra också för barn och ungdomar.

–Här finns inget farligt eller svårförståeligt, också musiken är melodisk och lättillgänglig, säger Antje Bark.

Stora budgetposter

Den utan tvivel största ekonomiska utgiften för den här uppsättningen är personalkostnaderna: nästan alla från dirigent och sångstjärnor till snickarna är yrkesmänniskor som förstås skall ha lön. De skall ha avtalsenliga arvoden och ställer krav på logi. Körmedlemmarna, alla utom tre, är ålänningar. De får reseersättning, men inga arvoden.

–Vi har sparat in pengar på producentsidan, nästan alla av oss jobbar ideellt, säger Rolf Lindqvist.

Man har använt sig av lokala krafter så långt som möjligt, men till vissa nyckelpositioner i organisationen var det nödvändigt att ta in proffs.

Den näst största budgetposten är hyran av Alandica och sen kommer marknadsföringen.

–Vi har fått mycket extern finansiering för det här pro-

Premiärdags. Rolf Lindqvist och Antje Bark på Operaföreningen Joels kontor har det mesta under kontroll inför premiären på fredag.
Foto: STEFAN ÖHBERG

jektet, pengar som vi drar in till Åland.

Förutom landskapsregeringens bidrag har Svenska kulturfonden och Nordiska kulturfonden gett stora bidrag till uppsättningen.

–För scenografin har vi satt ett kostnadstak, men på den posten har ändå tillkommit inköp av en stor projektduk som saknades i huset, men som definitivt kommer att behövas på Åland även i framtiden. Dansmattan som behövdes för föreställningen har Alandica själva köpt in. Det är den första stora uppsättningen som görs i huset så det är självklart att allt man kan behöva inte finns färdigt. Det behövdes bland annat 60 strålkastare till, utöver de 40 som fanns.

Diskussion om framtiden

Rolf Lindqvist vill gärna ha en dialog med politiker och kulturtjänstemän i landskapet om hur man för det här projektet och den förvärvade kompetensen vidare.

–Det finns mycket ny erfarenhet och kompetens som den här uppsättningen gett. Vi borde påbörja en diskussion om hur vi sedan går vidare. Ett stort intresse finns både för Joel och för musikteatern Katrina, en hel del andra idéer och projekt har också kommit fram. Kunde vi spela opera vartannat år på Åland, eller varje?!

Nu är det upp till bevis för uppsättningen. Om Joeloperan visar sig hålla måttet, vilket dess producent är övertygad om, så finns intresse för att visa den både i Sverige, riket och Bulgarien (kompositören **Nik Kotzevs** hemland)

Biljetter köps via webben på info@alandica.ax eller över disk från hotell Arkipelags reception, vardagar kl 9-16.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 466

Opera - så funkar det

Opera är ett allkonstverk med många olika element: musik, teater, och konst.

Hela 85 personer arbetar på eller bakom scenen för att bjuda publiken på en oförglömlig upplevelse.

Opera är en konstart där man satsar på det festliga. Ett scendrama som är helt eller delvis sjunget. Operan innehåller oftast sjungna partier både för ensamma solister, solistensemble och körstycken, i allmänhet också en del helt instrumentala stycken. Man talar ofta om operan som ett "allkonstverk" för att det är en blandning av många olika konstformer: musik, dramatik, dans och konst.

I Joeloperan är alla klassiska konstformer och många människor inblandade. Det är en mängd pusselbitar som skall

vara på plats för att resultatet skall bli bra.

Många olika element

En operaföreställning är en rätt så komplicerad och invecklad scenisk framställning. Många olika faktorer måste samverka. Regissören har en nyckelroll, liksom dirigenten och ända sedan operans barndom har man ägnat stor omsorg åt scenografin.

Tonsättarens och librettistens verk tas om hand av regissören, som diskuterar den blivande föreställningen med upphovsmän, dirigent, scenograf och

klädskapare. Inspicienten ansvarar för den tekniska utrustningen och ser till att allting finns på plats på och bakom scenen inför föreställningarna. Scenografen har ett helhetsansvar för den visuella delen: kulisser, dräkter, ljud, ljus och rekvisita.

Dirigenten repeterar med musiker och sångare. Till sin hjälp har han kormästare som övar med kören, repetitörer och ackompanja-

möjligheter att skildra människors känslor och inbördes förhållanden.

I operans tidigaste barndom (1600-talet) försökte man efterlikna det antika dramats storlagenhet. På 1700-talet var det populärt med kastratsångare, de flesta hjälterollerna i operorna var skrivna för sådana. Un-

törer som arbetar med solisterna i början av repetitionstiden innan orkestern kommer med i arbetet.

Kort operahistoria

Operan brukar sägas ge rika

” Ett barn föds helt utan fördomar. Så skulle vi hoppas att våra besökare skulle vara och hållas så hela livet.

FACESFESTIVAL-ARRANGÖREN BÖRJE MATTSSON, i Västra Nyland.

med många olika bitar

Sista pusselbiten. Regissören Richard Balk inbjuder publiken att komma som den sista pusselbiten i operapusslet.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Regissören litar på sin ensemble

Regissören Richard bark har inte premiärfeber. Han är imponerad av sin ensemble. I bearbetningen av operalibrettet ville han ge Joel själv det sista ordet.

Regissör **Richard Bark** har erfarenhet av premiärfeber. Han har jobbat på Folkoperan i Stockholm och många år på Ystadsoperan. Regissören är spindeln i operanätet, han som skall hålla koll på allting på scen.

–Man skall vara nervös inför premiären. Jag är det inte nu, men kommer att vara det när det är dags. Fast det är en positiv stress, nästan mer en sorts stor förväntan.

Inte heller på ensemblen har det nämnvärt märkts att premiärdagen närmar sig.

–Vi står säkert på scengolvet, allting är så väl inrepererat

säger regissören. Vi är inne på fjärde arbetsveckan och har kunnat gestalta allt mycket noggrant. Den här veckan har orkestern kommit med i repetitionerna och man har kört genomdrag med orkester, ljus, smink och snabba scenbyten.

Orkestern på plats

Orkestern kom till Åland 10 dagar före premiären. Inte så långt före kan man tycka, men det är i god tid i såna här sammanhang.

–Det behövs när det är urpremiär och musiken är helt ny för alla. Det krävs mer tid när det är ett uruppförande.

Richard Bark är väldigt imponerad av ensemblens insatser och nämner särskilt kören som jobbat bra och gjort stora framsteg.

–De är mycket mer än bara körmedlemmar, flera av dem gör profilerade roller.

Han är överlag mycket nöjd med ensemblen. Huvudrollsinnehavaren **Joa Helgasson** gör en kämpainsats, rollen är förmodligen den största barytonrollen som finns i hela operahistorien.

–Han har förstått den här figuren, haft förmågan att leva sig in i Joel. De snabba kasten mellan Joels svarta sida och ståuppkomikern.

Alla har sin egen bild

Regissören vill ändå betona att detta inte är en dokumentär.

–Alla ålänningar har väl sin egen bild av Joel Pettersson, det här är vår och det handlar om teater.

Ett konstverk om en konstnär, kan man kanske tänka.

Richard Bark hade läst Joel Pettersson även innan operaprojektet, både **Valdemar Nyman**s redigerade utgåvor och senare **Ralf Svenblads**.

–Joel hade en enorm begåvning. Han var otroligt beläst och kunnig, kände till konstnärer som van Gogh och Gauguin och var inte alls nån bortkommen person.

Richard Bark är också fascinerad av Joels språk.

–Han är en riktig ordekvlilbrist, minst lika stor ordkonstnär som bildkonstnär.

Joel får sista ordet

Richard Bark har i samråd med författaren Lars Huldén gjort en dramaturgisk bearbetning av librettet.

–Jag har lagt till mer av Joels egna texter, skrivit till ett par scener och tagit bort andra, allt med Huldéns goda minne. Hela grundstörn finns kvar, men Joels egna ord finns i finalerna, avslutningarna på både första och andra akten. Jag ville ge Joel sista ordet. (kg)

Joel i dockteaterutställning

I samband med Joeloperan sker en rad kringevenemang. I Alandicas foajé hänger en utställning dockteaterutställning. Materialet är från dockteater Fågel Blås föreställning: Pojken som hette Joel.

Dockorna: Joel som barn, Joel som vuxen, läraren Helgelsen, en ko och en tupp. I Alandicas foajé hänger uttrycksfulla dockor och ett färgglatt sceneri.

Berit Lindqvist och **Riitta Nieminen** hänger utställningen.

–Idén var min egen. Jag tyckte det skulle passa bra med en utställning här och nu, det vore synd att inte ta tillvara den.

Det var 1992, redan för 17 år sedan som Berit Lindqvist, **Margareta Danielsson** och **Riitta Nieminen**, satte upp dockteaterföreställningen Pojken som hette Joel om Joel Petterssons liv. Sceneriet och dockorna har länge legat i dockteaterns ateljé, dvs i källaren hemma hos Berit. Några planer på att sätta upp pjäsen på nytt finns inte, istället hänger den nu en tid i kulturhusets foajé. (kg)

Dockteaterversionen. För 17 år sedan uppfördes dockteatern Pojken som hette Joel. Idag finns dockteatern i utställningsform i Alandicas foajé. Joeldockan flankeras av Berit Lindqvist och Riitta Nieminen.

Foto: STEFAN ÖHBERG

der 1800-blev operorna livfullare och folkliga. Mozarts så kallade buffaoperor med invecklade intriger med både humor och psykologiska skildringar blev enormt populära.

Operan blev mer romantiska under 1800-talets senare hälft, de fick också en folkloristisk och natio-

nalistisk prägel som till exempel Wagners musikdramer. Dessa frambringade på slutet av 1800-talet en realistisk motreaktion som strävade efter verklighetsförankring. Den moderna operan har påverkats av musikaliska experiment. Nya former och media har präglat scenframställningen. (kg)

En legendarisk båtkonstruktör

När man pratar med äldre Åss-are om svunna tider kommer alla förr eller senare fram till Oskar Flodin.

Föglöbon som inte bara seglade bäst utan även byggde de förnämligaste båtarna.

Med anledning av Nyans sommartävling om Ålands vackraste båt berättar vi om den legendariske konstruktören.

Oskar Flodin var utan tvekan landets bästa hajseglare i många år. FM-guldet saknades dock i prissamlingen. Mästerskapet var inte uppfunnet när Föglöbon var på toppen.

Genom sina hajbyggen var Flodin ändå med och vann flera finländska mästerskap. Trots att det är en entypsklass med fastslagen ritning så ansågs Flodin-hajarna vara något alldeles extra. Siv, Nanna, Zic-Zac och inte minst Lisette

som han själv förde är berömda båtar

–Seglingsegenskaperna var väl som på vilka hajar som helst, men utan skryt kan jag säga att det var förstklassiga byggen, berömda i hela landet, har sonen Nils, gast och medhjälpare vid Oskar Flodins varv i Föglö Degerby, berättat.

Det gjorde han i boken ”Ett sekel med ÅSS” om Åländska segelsällskapet, från vilken den här texten är hämtad.

Björkman läromästare

Oskar Flodin föddes 1895 och dog 1967. Båtvarvet startade 1924.

–Han byggde båtar även före det vid ett mindre varv. Men den första båten han byggde var när han var 13 år och gick i Ålands lyceum. Sedan kappseglade han med jämnåriga. De kom i vanliga roddsumpar och han i en egen kutter, berättar Nisse.

I ÅSS:s årsberättelse från 1925 finns den ”välkända priseröfraren Viking II, egare och förare herr O Flodin, Föglö” omnämnd. Tävlingar med allmogebåtar var vanliga i Föglö under seklets första årtionden – och även ÅSS arrangerade sådana.

Oskar fick intresse för och insikter i båtbyggandet genom

Carl Björkman, aktiv i Nyländska jaktklubben i Helsingfors innan han blev länsman på Föglö och senare Ålands första lantråd. Björkman ritade sina egna båtar och lät bygga flera vid det andra Föglövarvet, Karlssons.

Karamellen Lisette

När Nisse var 15 slutade han skolan och började vid pappans varv. Där var han kvar tills verksamheten lades ner efter Oskars död.

–Det fanns utrymme för två varv, vi hade fullt jobb hela tiden.

Den första hajen som Flodin byggde var Siv åt Anton Häggblom. Det var 1944. Annars var det stillestånd under kriget.

Först 1947-48 börjad beställningarna strömma in igen.

Då byggdes Lisette som fick hedersnamnet ”Karamellen” i riket. Nanna byggdes som en utlovningsbåt för ÅSS. Den vanns av Nanna Gustavsson, senare gift Nordberg. Zic-Zac såldes till Nystad till ”fanerkungen” Zachariassen.

Flodins började kappsegla med Lisette 1948, den såldes 1968 till Hangö. Lisette seglade länge efter det. S sent som 1985 förde den dåvarande ägaren, en Nystadsbo, Flodinbåten till FM-seger, och åt-

Segerrika. Oskar Flodin med sonen Nisse i hajen Lisette var Finlands bästa seglare i den klassen under många år.

minstone 10 år efter det fanns den på vattnet.

Tog slätt flera år

En sådan ära fick alltså Oskar själv inte uppleva eftersom han började trappa ner när FM infördes.

–Men vi räknade oss som finländska mästare ändå ett par-tre år när vi tog nästan slätt i Åbo- och Hangöregattorna. Det var den tidens FM med hela eliten samlad, säger Nisse som var förgast.

Kaj Sjöblom seglade mycket

med Flodins och i Hangö var det en regel att Gustav Enros, som då var fyrmästare där, hoppade in.

Vid riktigt hårt väder var vi ibland fyra ombord, påpekar Nisse

Oskar var uppvuxen med

VIKINGAMARKNAD

23-25.7 i KVARNBO, SALTVIK

VÄLKOMMEN PÅ ETT RIKTIGT
VIKINGÄVENTYR FÖR HELA FAMILJEN!

Förra året hade vi över 8000 besökare och räknar med lika många i år. Vi bjuder på ett fullspäckat program bl.a. musikupplevelser och hantverk av olika slag. Barnen har kul med runristning, bågskytte, knivkastning, dockverkstad, dockteater och hästridning m.m.

Marknaden är öppen kl 11.00–18.00 alla dagar. Vikingalivet fortsätter till kl 24.00 torsdag och fredag (Med reservation för ändringar)

DAG 1 TORSDAG 23/7

Kl 12.00 ca **Pampigt intåg**, öppningstal Roger Nordlund
Återkomsten

Kl 14.00 **Sonja Sövardotter** – barnteater

Kl 14.00 och 16.00 **Åland på vikingatiden**

– Museibyrå visar och berättar i Långhuset

Kl 15.00 och 18.00 **Kämpalekar och stridsteknik**

Kl 15.00 **Vikings från Vitryssland**

– dansar och spelar teater

DAG 2 FREDAG 24/7

Kl 10.00 **SLAGET I SALTVIKEN** – Kvarnbövik

Kl 12.00 **Intåg** med tal

Kl 13.00-16.00 **Specialstämpling**

Kl 14.00 **Sonja Sövardotter** – barnteater

Kl 14.00 och 16.00 **Åland på vikingatiden**

– Museibyrå visar och berättar i Långhuset

Kl 15.00 och 18.00 **Kämpalekar och stridsteknik**

Kl 15.00 **Vikings från Vitryssland**

– dansar och spelar teater

Kl 18.00 VIKINGABRÖLLOP

DAG 3 LÖRDAG 25/7

Kl 12.00 **Intåg** med tal

Kl 14.00 **Sonja Sövardotter** – barnteater

Kl 14.00 och 16.00 **Åland på vikingatiden**

– Museibyrå visar och berättar i Långhuset

Kl 15.00 och 18.00 **Kämpalekar och stridsteknik**

Kl 15.00 **Vikings från Vitryssland**

– dansar och spelar teater

Under lördagen kan du besöka båtfolkets läger och prova på att segla eller ro ett skepp. Både för barn och vuxna

10:nde
gången

Patrask och Fluirefluters spelar under dagarna och kvällarna. Efter mörkrets inbrott eldshower. Pärltillverkning och massor av hantverk m.m.

Arrangörer:
Fornföreningen Fibula

www.aland-vikings.com

Bussar:

Från Bussplan i M:hamn till Saltvik:
23–25.7 kl 11.00, 13.00, 15.00, 17.00
23–24.7 även kl 18.05 och 20.00

Från Saltvik till Mariehamn:
23–25.7 kl 12.00, 14.00, 16.00, 18.00
23–24.7 även kl 22.30
Biljetterna köpes i bussen.
Pris/enkelresa 4€/40 SEK

Entré:

Vuxna 10€/100 SEK
Barn 6-12 år 5€/50 SEK
Barn under 6 år gratis

Sponsorer:

ECKERÖ LINJEN

ÅLANDS OMSÄDIGA
FORSÄKRINGSBOLAG

ÅLANDSBANKEN

Storgårds
Hönseri

PATRIKS
MÅLERI

ÅLANDS
FÄRG &
TÄPETA

Firma **ERIK MATTSSON**

RENNHÄLLNINGEN

ALANDIA
BOLAGEN

ACA

ALCOM

VIKING LINE

ÅLCOM

HARTWALL

ÅMT

På varvet. Lisette inför sjösättningen.

att man skulle segla ikapp och inte bara för nöjes skull. Och när man seglade till regattorna i Hangö var det full fart hela vägen.

–Varje år hade vi lika brått och måste segla non-stop för att hinna fram till starten.

Det var nämligen så att Lisette på hösten alltid togs upp först, innan den stora anstormningen började. Hon hamnade då förstas längst in på varvet, och måste tas ut till sist på våren eller sommaren.

–Det var brådaste tiden när båtarna skulle i sjön, vi fick ta nätterna till hjälp. När det var tävlingar i Mariehamn seglade Flodinarna dit också.

– Någon gång lämnade vi båten i stan, men förbindelserna var inte så bra då. Vi satte bort mycket tid på resorna. Rekordet på sträckan Degerby-Mariehamn var två timmar och 52 minuter, men då var det idealiskt väder.

En frejdig typ

I ÅSS-historiken berättade Nils Dahlman så här om Os-

kar Flodin:

–En hård och häftig seglare, men inte så inkommen i seglingsreglerna. Det blev alltid protester där han drog fram. Ja, det var en frejdig typ. I sonen Nils hade han en perfekt gast, men de hördes från båten att de inte alltid var överens.

Nisse Flodin:

–Han satte inte fingrarna emellan, men han var nog juste. Vi hade hårda diskussioner ibland men blev alltid överens till sist.

I Hangö 1959 var Lisette med om den enda allvarliga kollisionen i Flodins ägo. Just innan starten plöjde Lisette upp på rufftaket till värsta konkurrenten. De båda båtarna låg bäst till just då, men ingen kunde förstås vara med i den seglingen.

–Det var vårt fel, för vi kom för babords halsar och var väjningsskyldiga. Tur i oturen var att det tog på läsidan. Hade det varit i lovert och vi träffat vid vattenlinjen kunde båten ha sjunkit.

Den tuffaste segling som

Nisse minns var en tävling om Bogskärstornet på 1950-talet.

–Det blåste sydostligt, full storm Det tog nästan sex timmar till Lågsjär. Sex eller åtta båtar startade, bara två fullföljde.

Den andra som kämpade sig runt var friskusen **Fraenk Lundqvist**. Efteråt sa Fraenk att han nog skulle ha avbrutit om Flodins gjort det.

–Och vi hade brutit om han gjort det. Det var nästan dumdrigt att segla, men ingen ville ge sig.

Efter rundningen gick det med raketfart tillbaks till Västra hamnen och Lisette tog en överlägsen seger.

När Nisse själv fick ta rodet gick det också bra. Han vann Gustaf Adolf Eriksons minnespokal för besättningsmän för alltid och tog hem en av Gastarnas pokal som kom efter.

Tusenkonstnär

En av de mest framgångsrika gastarna var

Sven Nordlund, finländsk mästare i Eaglet 1970 och även han en legendarisk ÅSS-are, utnämnde i historiken Oskar Flodin till sin läromästare.

–Det var alltid roligt att segla mot Oskar. Efter varje tävling satt vi och pratade om hur vi seglat.

Sven kallade Föglöbon för en tusenkonstnär – med betoningen på konstnär.

–De båtar han byggde skiljde sig från alla andra på den tiden.

MÄRTEN SUNDBERG
marten.sundberg@nyan.ax
tfn 528 453

”Hedvig är en stadig ängel”

Strax före klockan sex på måndag morgon fick Åland en ny båt och Nya Åland ett nytt bidrag i tävlingen om Ålands vackraste båt.

Då tog nämligen **Leif Johansson** i land i Korrvik med snipan **Hedvig** efter en dryg veckas sjöresa från Mellerud vid sydvästra Väner i Sverige.

Snipan Hedvig. Hedvig, som är byggd på Orust, är senaste bidraget i Nyans tävling om Ålands vackraste båt. Foto: PRIVAT

Leif Johanssons Hedvig är en Orust-snipa i ek, byggd på Orust 1966. Hon är 7,2 meter lång och 2,65 meter bred och väger 2 ton.

Hedvig är försedd med en Volvo Penta MD 2 som har 24 hästkrafter och som får upp farten till 7 knop.

Leif Johansson spårade Hedvig på andra sidan Väner.

–Vi startade från Mellerud söndagen den 12 juli, det tog en hel dag att ta oss över Väner, berättar han.

På natten

Resan gick vidare genom Göta kanal och så småningom över Ålands hav.

–Vi körde på natten eftersom det lovades storm. Inte för att det skulle ha varit nå-

I Korrvik. Harald Björkwall, Stefan Nordman och Leif Johansson tog i land i Korrvik på måndag morgon. Då hade de kört båten från Mellerud vid Väner. Foto: PRIVAT

gon fara, Hedvig är en stadig ängel!

Vi, eller i det här fallet besättningen, var utöver Leif

Johansson **Harald Björkwall** och **Stefan Nordman**.

Nu ligger Hedvig i sin nya hemhamn, Nabben i Mariehamn.

Skicka bild

Du glömmar väl inte bort Nya Ålands sommartävling om Ålands vackraste båt?

Skicka en bild på ett flytetyg som du gillar till redaktion@nyan.ax eller Nya Åland, Pb 21, 22101 Mariehamn. Hela båten skall synas från sidan. Skriv också allt du vet om båten i fråga!

Tävlingen pågår hela sommaren.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Åland24's Sommar-TV

Åland24 sänder från Rockoff!

Måndag-Fredag 18.30 19.30 21.30 22.30 23.30

Se det med egna ögon

Se tidigare sändningar på www.aland24.ax

KRÖNIKA

Flummeri på högsta nivå

Vad vill du prata om med en av dina favoritartister? Rockoff för med sig oväntade händelser och i dag har jag diskuterat kalsonger med **Ebbot Lundberg**, sångare i **The Soundtrack of our Lives**.

Kalsongerna ifråga är mörkblåa och enligt den förre ägaren har de varit med i Kina, Australien, Sri Lanka, Holland, Säfte och kanske på Åland. Uppdraget var att hitta dem och Ebbot lyckades, trots att en bandmedlem låg och sov i hotellrummet. Under tiden filmar han allting.

I bilen, på väg till hotellet berättar Ebbot för mig och Cecilia, rockoff-general här på Nyan, om att de är inköpta på ett supermarket i Nashville och att de varit mycket omtäckta genom åren. Tyvärr har de nu eroderat och enligt Ebbot själv är kloroform det enda sättet att restaurera dem.

Jag är glad över att Rockoff tar hit artister som Ebbot, som klär sig i kaftan och orerar fritt kring kalsonger, kalsongmärken och kloroform. Nu är det upp till dig att vinna de omtalade relikererna i Nyans nästa Rockoff-tävling. Märket är Hanes, storleken är XL och den förre ägaren lovar att de är tvättade.

JOHN GRANLUND

John

DAGENS ROCKOFFARE

Gästbiljett. Dagens Rockoffare Linus Åkerholm har ett gästband runt halsen men han vill inte säga hur man får ett sådant. -Det är en hemlis, säger Linus lite finurligt.

Foto: ANDREAS DIENERT

”Jag vill stå längst fram”

Dagens Rockoffare heter Linus Åkerholm och kommer från Geta. Han är på plats i god tid, tre timmar före Takida ska gå upp på scenen.

Att äta middag på Rockoff-området före spelningar är mycket populärt och exakt det ska Linus och hans vänner göra. Takida är det egentliga syftet för besöket.

–Jag har lyssnat på deras skivor och tycker de är bra, säger Linus.

Vilken låt är bäst då?
–Det beror nog lite på

humör, men Burning Inside är aldrig fel.

På frågan om hur många album de har släppt blir Nyans reporter rättad, Linus är ett riktigt Takida-fan.

–Alltså de har bara släppt två officiella album, jag har lyssnat på båda.

Ska ni stå längst fram och rocka hårt?

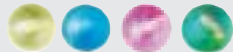
–Jag vill ju såklart stå längst fram, men jag får se lite om jag får och hinner. Vi ska ju som sagt äta före.

JOHAN ORRE

M.A. gjorde got

M.A Numminen

På scen: tisdagen 21 juli klockan 20
Bäst: 10-åringar fastklistrade vid scenkanten som sjunger Däga däga
Sämst: att ingen såg till att klappa in honom och så regnet förstås
Publiken: Lugn och inte alltför överväldigande stor men vuxet uppskattande.
Betyg: Fyra gummibollar

Man behöver egentligen inte gilla hans musik, behöver inte tycka han sjunger bra eller förstå vad nyfolklig allmogejazz betyder ens efter att man hört det.

Duon M.A. Numminen och **Pedro Hietanen** är definitivt ett livefenomen som måste upplevas och i går fick den åländska publiken en chans. En chans som rätt många faktiskt tog, fast det såg lite ynkligt ut ännu när klockan slog både åtta och halv nio.

Och som M.A. själv sade blev det också, att nästan vad som helst kunde hända. För någon som aldrig sett honom tidigare på scen (och kanske för alla andra också) var i alla fall var repertoaren synnerligen oförutsägbart, det blev allt från tyska folkvisor, underground rock, finsk tango och latinamerikanska ska-arrangemang av ”Det gör ont” blandat med mellansnack som var lika roligt att lyssna till som kumpanen Pedro var virtuös på dragspel och piano.

Och till slut kom den som alla väntat på, låten som ursprungligen var en hit för **Lill-Babs**. ”Gummibollen” med Pedro ”Bred-Babs” som en inte alldeles änglalik änglakör och med M.A.:s falsksång som allra bäst.

Efter 32 år fungerar den tydligen fortfarande som sista visa.

SARA OTHMAN
sara.othman@nyan.ax

Storslagna Soundtrack lyfte högt

The Soundtrack of our Lives gjorde sitt yttersta. Men tungt gungiga låtar från den nya skivan och en **Ebbot Lundberg** i högform kunde inte riktigt rycka upp ålänningarna ur sin regniga slummer den här tisdagskvällen.

Efter ett rätt storslaget orgel-intro stiger han in på scenen. The Soundtrack of our Lives överstepräst, Ebbot Lundberg, och drar igång öppningsspåret från nya plattan Communion. Babel on är en riktig dänga till låt som handlar om alla de stora frågor TSOOL brukar ta upp. Att skivan är döpt till Communion som ju betyder nattvard stämmer bra ihop med Ebbots uppenbarelse i kaftan, skägg och långt hår.

Det är onekligen ett väloljat rockmaskineri som står

The Soundtrack of Our Lives

På scen: Tisdagen 21 juli klockan 22.
Bäst: den fantastiska Nick Drake-covern.
Sämst: att publiken inte var större.
Publiken: värmdes långsamt upp mot slutet.

på scenen den här kvällen och faktum är att de otaliga världsturnéerna varken gjort bandet oinspirerat eller lealöst.

Men när bandet drar igång Big Time, som åtföljs av en briljant cover på en Nick Drake-låt händer något i den åländska publiken. Folk

Storslaget. Efter ett storslaget orgel-intro stiger The Soundtrack of our Lives överstepräst, Ebbot Lundberg, in på scenen.

Foto: ANDREAS DIENERT

gungar fram och tillbaka i en långsam dans dirigerad helt och hållet av Ebbot Lundberg. Det här kan ha varit Rockoffs

höjdpunkt 2009. Synd att inte fler såg det

JOHN GRANLUND
john.granlund@nyan.ax

tt i Mariehamn

Potpurri. M.A. Numminen och Pedro Hietanen på dragspel bjöd på en mångsidig show för en mångsidig publik i Mariepark precis som han lovat.
Foto:ANDREAS DIENERT

Nöje leker med Ebbot & co

Före spelningen på Mariepark hängde Nyan med **The Soundtrack of our Lives**. Lekstunden resulterade i att vi nu har Ebbots kalsonger inköpta i Nashville.

Kom in till Nyans tält i Mariepark och tävla. Du kan bli nästa lyckliga ägare!

Pop-plagg. Kom till nyans tält och vinn Ebbots kalsonger. Observera: de är från 1997.

Minibungyjump. Soundtracks trummis provar på minibungyjump medan Ebbot och resten av gänget spelar in promofilm på väg till Kina.

PÅ SCENEN I KVÄLL:

Jerry Williams, 68 år, artist

Spelar: rock, rock, rock. Gubbrock numera. Har varit med sedan rocken var ung. I Can Jive från -79 är en av hans större hits.

Känd för: alla på Åland. Eller borde vara. Det är ju inte första gången han är här...

Har: varit förband åt The Beatles vilket än mer talar om hans lyckade karriär (Nöje talar då givetvis om hans ålder och att han fortfarande uppträder/står upprätt).

Vi är: nyfikna på om han fortfarande står upprätt.

På scen: från 22.00.

Pauline, 25 år, artist

Spelar: lite allt möjligt. Piano, gitarr, munspel, flöjt. Och så sjunger hon givetvis.

Känd för: De flesta lär känna igen hennes dunderhit Give Me a Call, och vi på redaktionen gillar hennes debutsingel Runnin' Out Of Gaz från 2003.

Har: tilldelats Rockbjörnen 2003 för Årets svenska nykomling.

Vi är: taggade inför hennes konsert.

På scen: från 20.00. (cl)

Nöje gick vilse i folkvimlet

Bertil Andersson, Mariehamn

Gillar du gummibollar?

–De är kul. Jag associerar dem till M.A. Numminen helt klart.

Vad tycker du om honom?

Han är ju the one and only!

Linda Rönnvall, Jakobstad

Vad är det bästa som kan hända i kväll?

– Att det blir fint väder och mycket folk.

Blir inte det tungt för dig i baren?

–Det är bara roligt tycker jag. Ikväll ska ju dessutom M.A. Numminen spela, med sin gummiboll.

Lennart Andreasson och Eva Sten-Andreasson, Ljusdal, Hälsingland.

Vem ser bäst ut i kaftan, Ebbot eller Thomas Di Leva?

–DiLeva, han klär nog bäst

–Nej, Ebbot, han är ju stor och ståtlig. Jag såg honom på Hultsfred för något år sedan, han var suverän och fick hela publiken att sätta sig på marken.

Conny Karlsson, Natalie Strandholm, Alexandra Andrén och Theres Strandholm.

Skulle du dejta Johan Palm?

–Nej, inte alls, till hundra procent.

–Nja, inte vet jag.

–Nja inte vet jag.

–Ja, men han är ju faktiskt en 17-åring. Men jag säger ja ändå.

Frida Sandberg och Rebecca Fellman, Mariehamn.

Sjunger ni hårt som Jerry eller falskt som Numminen?

–Vi vill helst sjunga hårt, men vi har inte ens hört Jerry Williams.

Vad tycker ni om M.A. Numminen då?

–Han suger.

Annonsera i den tidning
du själv läser!

Åksjuka kan drabba många

En tredjedel av oss lider av åksjuka, och i ett kraftigt krångande fordon får upp till två av tre åksjukesymptom.

Reseläkaren Terhi Heinäsmäki berättar att hon träffat några sådana patienter som mått så illa i fordon att de efter det inte vågat åka med dem mera.

–Det finns ju alltid individer som reagerar ovanligt starkt. Å andra sidan finns det en psykisk del, om man är rädd för något händer det med större sannolikhet.

Heinäsmäki säger att åksjuka oftare drabbar barn eftersom deras nervsystem inte är lika utvecklat som hos vuxna. För de flesta blir symptomen ändå lättare när man kommer upp i tonåren.

Researrangörernas utbud märks av hos reseläkaren. Heinäsmäki säger att efterfrågan på behandling av åksjuka ökar när researrangörerna erbjuder långa kryssningar i Västafrika.

Det finns många receptbelagda mediciner mot åksjuka. Heinäsmäki säger ändå att kroppen vänjer sig vid gungningen efter ungefär två dagar om man till exempel är på en kryssning.

Sitter i innerörat

Åksjuka beror på irritation i innerörat. Heinäsmäki förklarar att informationen som

Sitter i huvudet. Orsakerna till åksjuka kan vara både fysiska och psykiska.

Foto: JONAS EDSVIK

Fakta/Åksjuka

■ Man kan bli åksjuk till exempel i bilen, båten eller flyget.

■ Man kan lindra åksjukesymp-tomen genom att välja en sådan plats i fordonet där det gungar så lite som möjligt. I båtar och flyg lönar det sig att hålla sig vid mitten, medan man i bilen ska sätta sig på frambänken.

■ Det finns flera olika läkemedel mot åksjuka. Det finns två receptfria mediciner i tablettform, men läkaren kan också skriva ut

suppositorium eller plåster som ska fästas på huden minst fem timmar före avfärd.

■ Plåster rekommenderas inte för barn under 10 år. En del av medicinerna lämpar sig ändå också för yngre barn.

■ Man kan också använda sig av en behandlingsform som går ut på att placera huvudet i olika ställningar för att lindra åksjuka.

Källa: Reseläkare Terhi Heinäsmäki, Matkailijan Terveysopas, docent Tapani Rahko. (FNB)

Gå på
RockOff

17-25/7 med

Nyankortet
-sätter guldkant på tillvaron
2009

THE ROCK OFF FESTIVAL

**Dags-
biljett
25€**

(Norm. 30€)

23.7 Johan Palm, Hammerfall

24.7 Markoolio, Hurriganes

25.7 A Camp, Veronica Maggio

Välkommen in och köp din biljett!
Nya Åland, Uppgårdsvägen 6, Dalbo
vardagar mellan kl 8.30 och 16

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyankortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

**ISLAND
in the
SUN**

DEN 31.07-01.08 2009
JURMO, BRÄNDÖ, ÅLAND

LE CORPS MINCE DE FRANCOISE
DAVID SANDSTRÖM OVERDRIVE
SKANSROS • LYSBANG • SKILLA • ORIEL JOANS
FESTIVALBILJETT 25 € FÖRE 10 JULI, EFTER DET 30 €
WWW.ISLANDINTHESUN.NU
DESIGN: SIMONHOGBLOM.COM

PRESENTÄTOR:

LAPPOBANKEN
— Krister Englund CO —
— G Bergendahl's Transport —
BRÄNDÖ LAX AB

HUVUDSPONSORER:

**BRÄNDÖ
KOMMUN**
VIKING LINE

SPONSORER &
MEDIA PARTNERS:

PEPPAR. KONSTSAMFUNDET
nöje
ACA
Xm
STEEL
BRÄNDÖ ÅHL
Ålands kulturdelegation

VINN

Nyan-Nappet är en tävling som går ut på att fånga längsta gäddan på sitt spö mellan första juni till och med sista september.

Första pris seniorer vinner en elsnurra Watersnake 34LBS + XM Quickfit Auto (uppbålsbar flytväst) från Båt- och Fritidsvaruhuset. Bästa junior vinner en LCD-tv 19" från Expert Welander. Andra plats i båda klasserna vinner fiskeprylar (å 150€) från Sunes Jakt & Fritid. Tredjeplats i båda klasserna vinner ett dragpaket värd (å 100€) från Jakt- och fiskebutiken Äventyren och Fiskarboden.

**TÄVLINGSREGLER, RESULTAT,
BILDER, ANMÄLAN mm**
se www.nyan.ax

Nappa på du också!

**MÅNADS-
PRISER
2 ST DRAGPAKET
Totalvärde
100€**

I samarbete med:

Jakt- och
fiskebutiken
Äventyret Ab

SUNES
Jakt & Fritid

**BÅT & FRITIDS
VARUHUSET**
TRÄDGÅRD • LANTERNUK • FRITID
SKOGSDRUK • BÅT • KLÄDER & SKOR

Nya Åland

**expert
WELANDER**

SOMMAR TIDER

ÅLANDSKT HANTVERK

Sommaröppet
27.6-16.8

 vardagar 10-18
lördag 10-15
söndagar 12-15

SALT
KONSTHANTVERK

 Sjökvarteret Tel 21 505
www.salt.ax

Öppet
Vardagar 9-17
Lördagar 9-14

BLOMBERG'S
blomsterhandel

TORGATAN 15
tel. 19 038, fax 23 037

fotoliga.fi Kvalitet, kunnande, service!

Framkalla dina bilder hos oss!

Vardagar 9.00-17.30
Lördagar ... 10.00-14.00

GEFOTO
Gerhard's Foto AB

Sittkoff Torgg. 13 A • tel 14 623
www.gefoto.fi

Vardagar 9-18
Lördagar 9-15

Citylivs

Torggatan 6, 22100 M:hamn
tel. 12 155

- mitt i city -

SOLIVENIRER
MED MARINA MOTIV

- Marint: textiler, mässing och segelbåtar
- Presenter
- Inredning
- Kristen bokhandel
- Glass

Fr.o.m 1 juli öppet:
vard. 10-18,
lörd. 10-15

EL SHADDAI
N. Esplanadgatan 4, (invid taxistationen),
Mariehamn. Tel. 19 077.

GULDVIIVA

Blömnar™

SOMMAR ÖPPETTIDER
1 juli - 30 augusti

vardagar 10-18
lördagar 10-15
söndagar 12-15

SJÖKVARTERET, MARIEHAMN | WWW.GULDVIIVA.COM

Butiken är öppen:

Mån-fre
7.30-17.00

Lörd
9.00-14.00

I juli lördagar stängt

HOLMBERGS

TEKNIK • KVALITET

Godbyvägen tel. 23 555
www.holmbergs.ax

K SUPERMARKET

Vard. 9-21
Lörd. 9-18
Sönd. 10-18

KANTARELLEN

Nya Godbyvägen | Tel. 32 840

ALLTID BRA KLÄDER TILL BRA PRIS!

VAR. 10-20
LÖRD. 10-16
SÖND. 11-15

* ALLA DAGAR under
Öspelsveckan öppet 10-22

VeroModa, Only, Jack&Jones
och Pieces från oss!

Madison

TORG. 11 | TEL/FAX 14 887

VARDAGAR 08-17
LÖRDAGAR 09-13

ÅLANDS FÄRG & TAPETAB

SKARPANSVÄGEN 28, TEL. 19 867
VAR. 08-17, LÖRD. 09-13

jussis keramik

Nygatan 1, Tel. 018 13 606
• BUTIK • GLASHYTTA

Öppet: vard. 9-17, lör 10-16
22.6-16.8 vard. 9-20, sönd 11-16
17.8-30.9 stängt söndagar
1.10-24.12 stängt

Vi finns även i Eckerö!
Storby, Tel. 018 38 052

Öppet: 6.6-12.8
mån-lör 10-18, sö 11-15

VVS CENTRUM

ÖPPET:
Vard. 8-17
lörd. 10-14

EXIDE TIGA

GARDENA

Follgärdsvägen | Tel 23 700
www.vvskycenter.ax

SEMESTER STÄNGT
vecka 29

Reservdelsjour tel. 0407 081 480
Service, kvalitet och kunnande

LINDEMANS LANTBRUKSTJÄNST

G.Godbyvägen 11 vid Indus
Tel 45 430, 45 439

Vi är inte nöjda förrän Du är nöjd

ÅLANDS TV

Öppet:
mån-tor 9-17.30,
fre 9-16, lör 11-13

STORAGATAN 9, TFN 12 629
www.alandstv.com

LAPPONIA JEWELRY

Wickström

Öppet:
Juni-Aug vard. 9-17, lörd. 10-15
Juli vard. 9-19, lörd. 10-15

UR & GULD Tel 19 833
Torggatan 13

LUGNET KERAMIK

Skarpnätövägen 356, Lillbolstad. Tel:018/37780

Verkstad & butik i Hammarland

Öppet: juni - aug,
Mån-fre 11-18. Lör 11-15
Välkommen!

Även försäljning på **SALT** i Mariehamn

fak ALTERNATIV golv

VARDAGAR 07-18
TORSdag 07-20
BYGGLAGRET 07-18
LÖRDAGAR 09-15

BYGG VARUHUSET

BYGG • TEJL • JÄRN • FÄRMEDLNING
SÖ • BÄDRUM • FÄRIG • YRKETT

BÅT & FRITIDS VARUHUSET

TRÄGÅRD • LANTBRUK • FRITID
SKOGSBRUK • BÅT • KLÄDER & SKOR

www.byggvaruhuset.ax

Sommaröppet

Vardagar 9-19
27/6-2/8
Lördagar 9-17
Söndagar 11-17

MATHIS Hallen

Ålandsvägen 42 | Tel. 28 149

K SUPERMARKET

HANDLA KVALITET!

marimekko

KVB textil

Torgg. 5 Tel. 19 386

ÖPPET: Vardag 10-17, lördag 10-14
övriga tider kan förekomma

VARUHUSET ZEIPELS

Torggatan 7

Vardagar 9-20
Lördagar 9-18
Söndag 10-17

KappAhl
You look great!

Dillen

Zko

HANDLA I SKÄRGÅRDS BUTIKERNA!

• Livsmedel • Dagligvaror • Souvenirer • Bränsle • Vykort m.m.

KUMLINGE

Kumlinge Andelshandel

- Livsmedel
- Dagligvaror
- Husgeråd
- Textil
- Fiskedon
- Bygg och järn
- Gas
- Bränsle
- Båt/cykeltillbehör m.m.

Öppet mån-fre 9-17, lör 9-14
Sommartid sönd 13-16.30 (1/7-31/7)

Kumlingeby, tel 55 485, 55 405
kumlinge.ahl@alcom.ax

Skärgårdsbutiken
- intill postvägen

VÅRDÖ

VÅRDÖ NÄRBUTIK

Lokalt odlade grönsaker

K EXTRA

Tel. 47 617

Öppet:
mån - fre 9-18
lör 9-14

Cykla till affären från
Vargata brygga, vi lånar
Dig cykeln kostnadsfritt!

kristen.johansson@k-extra.com

SEGLINGE

Seglinge Ahl

Tel/fax 55 609

Öppet:
vardagar 9-17
lördagar 9-13
söndagar (i juli) 10-12

600 m från besökskhamnen

• Livsmedel • Bränsleförsäljning

FÖGLÖ

FÖGLÖBUTIKEN AB

Välförsedd livsmedel- och daglig-
varubutik belägen vid gästhamnen
och färfästet i Degerby.

K EXTRA

Bränsle även
på bryggan.

Sommaröppet 13.6 - 10.8
månd - lörd 9-19 sönd 13-19
Midsommarafton 9-15
Midsommardagen 13-19

BRÄNDÖ

Brändö Andelshandel

22920 BRÄNDÖ ÅLAND

- Livsmedel
- Dagligvaror
- Bränsleautomat 24 h, även båt
- Fiskeredskap
- Flytgas
- Gratis internet
- Färskvatten

Öppet: mån-fre 9.30-17
lör 9.30-13.00
6/7-1/8: mån-fre 9.30-18.00
lör 9.00-16.00

Tel 56 210, 56 107
www.brandoahl.ax

I Sund kan du snubbla på historien

Stolt Sundsbo. Gyrit Hagman trivs bra i Sund. Tillsammans med några väninnor har hon musikgruppen Tranvik Qvinnas som snart ger ut sin andra skiva. Hon är även med i föreningen Sund kultur och tycker att det är viktigt att man tar tillvara på Sunds potential.

I Sund träffar Nyan Gyrit Hagman som berättar om varför hon trivs så bra i kommunen.

Gyrit Hagman är född och uppvuxen i Danmark men reste till Åland varje sommar när det var paus i läkarstudierna.

–Min före detta man var från Åland och studerade i Århus tillsammans med mig. Vi åkte till Åland varje sommar trots att vi var fattiga studerande. Vi bodde på hans mors stuga i Degerby utan vatten eller el och fick tvätta i sjön, men det var det värt.

Vad var det med Åland som fångade dig?

–Det var nog naturen. Jag har alltid varit en naturmänniska och Åland har en särskild mångfald i naturen. Det är vacker röd granit, stora öppna vidder och närheten till havet. Det finns hela tiden en ny vy som öppnar sig.

Efter att ha bott på flera platser, däribland Sverige och Island, fick Gyrit tjänsten som överläkare på ÅHS barn- och ungdomsmottagning. Sedan dess har hon bott på Åland.

–En arbetskompis föräldrar hade övervakningen ledig i sitt hus så jag hyrde den i flera år tills jag skaffade eget hus i Tranvik.

Tranvik Qvinnas

Tillsammans med tre andra Sundsbor bildade Gyrit musikgruppen Tranvik Qvinnas.

–Vi satt och fikade tillsammans och kom underfund med att vi alla tyckte

om att sjunga. Vi satte igång direkt med att sjunga folkvisor från Åland. Det är visor som tyvärr fallit i glömska, trots att de är så fina.

Till en början var sångprojektet mest för eget nöje men efter ett tag blev de inbjudna att uppträda för Röda Korset i Sund och sen fortsatte det därifrån med fler uppträdanden.

–Man blir nog aldrig trött på de här gamla folkvisorna. De har verkligen kvalitet! Dessutom säger de ju mycket om hur livet var och berättar om folks liv och öden.

Tranvik Qvinnas gav ut sin första skiva för fem år sedan och snart kommer deras andra.

Bra kan bli bättre

Gyrit är med i föreningen Sund kultur som ordnar lokala evenemang som midsommarfirande och liknande.

–Sunds kommun är Ålands enda och ett av Finlands 27 nationallandskap. Vi är ungefär 1.000 invånare i kommunen och har ett enormt kulturarv att förvalta. Samarbetet mellan landskapet och kommunen är därför jätteviktigt. Det funkar okej idag, men det kunde bli ännu bättre. Jag skulle önska att en kultursekreterare tillsattes för att ha hand om kulturturismen i Sund. Någon som kunde arbeta mer långsiktigt än vad vi som ideell förening kan idag.

Gyrit tycker att det är viktigt att Sundsborna själva har tillgång till sevärdheterna i kommunen.

–Det måste bli lättare för oss som bor i kommunen att använda exempelvis Jan Karlsgården och Kastelholms slott. Genom historien har ju både svenskar och ryssar varit här och gjort anspråk på de här platser-

na. Därför är det viktigt att Sundsborna själva känner sig som aktörer och att de är delaktiga i arbetet.

En konkret förbättring som Gyrit vill få till är bättre skyltning längs med vägarna.

–Kommer man från Mariehamn finns det nästan inte en enda skylt till Sund, Kastelholm eller Bomarsund innan man är framme. Jag har flera gånger hittat turister i Godby som irrar omkring och ska till Jan Karlsgården men inte har en aning om åt vilket håll Sund ligger. Så kan det inte gå till, speciellt inte när det är en så enkel grej att fixa.

Spännande kommun

Gyrit berättar att hon ser Sund som en spännande kommun att bo i, med all historia den bär på.

–Det bästa med Sund är, förutom naturen, all historia som finns här. Folk hittar gamla kanonkulor och svärd när de gräver i landet. Jag brukar själv gå ut och promenera i skogarna i Tranvik vid Batteriviken där fransmännen steg i land. Man praktiskt taget snubblar över historien överallt och det känns otroligt spännande och roligt. Jag tycker att man borde bli bättre på att få in bygdeskunskap i skolan och få barnen att intressera sig för den fantastiska historia som Sund, och hela Åland, bär på.

Text och foto:
AXEL KRONHOLM
axel.kronholm@nyan.ax

Turister tycker till om Sund

1. Vad tycker du om Sund?
2. Vad har ni gjort/tänker göra idag?

Myrna Nilsen, Stockholm, Sverige.

1. Det är väldigt vackert. Det är första gången jag är här.
2. Jag ska gå och titta i slottet och sen fortsätter vi till Saltvik med båten.

Klaus och Margareta Mala, Hannover, Tyskland.

1. Vackert, mycket vackert. Det är fint att man kan ta sig hit med båt.
2. Vi ska gå runt här under dagen och titta på husen. Sen får vi se vad det blir. Vi har ingen brådska.

Gun och Lars-Erik Carlsson, Västerås, Sverige.

1. Vi tycker väldigt mycket om Sund. Allt är så välordnat och fräscht. Vi har varit här förr och återkommer ofta.
2. Gå omkring och titta här på Jan Karlsgården. Kanske åker vi in till Mariehamn senare ikväll.

Meri och Pekka Männistö, Keuru, Finland.

1. Det är väldigt fint och framför allt fridfullt. Det är så mycket historia i platserna, vilket gör det intressant både för oss och barnen.
2. Vi ska ut till vår stuga i Geta. Vi har vänner som kommer på besök från Tammerfors.

– ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET-NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19. Lördag Söndag 11-16

tel. 17 570 fax 17 581 Lövuudsvägen, Möckelö (vid flygfältsrondellen)

Engångs erbjudnaden

Nyankortet
-sätter guldkant på tillvaron
2009

Nyankortet är fyllt av **erbjudanden, upplevelser och annat matnyttigt.** Engångserbjudandena gäller t.o.m. 31.1.2010 om ej annat anges och enbart i samband med kupongerna du fått hem med ditt Nyankort.

ALLTVÄTTEN
Tvätt & mangling
av lakan, påslakan
och dynvar
-30%

Baby & Sjukvård
50€ rabatt
vid köp av Emmaljunga kombivagnar

BOLHALLA
50% RABATT
på tennis- eller badmintonid
under helg

Bromark's
20% RABATT
på Höganäs produkter

DELFI
Floating & under
**FLOATA 2
BETALA FÖR 1**

ECKERÖ LINJEN
Ta med bilen gratis!
Tur/retur
1 gång under 2009

EL SHADDAI
-25%
på valfri vara

Em **20%**
rabatt
på tavlor

ÅLANDS FÄRG & TAPETab
20% RABATT
på gångmattor (bredd 80cm)

GEFOTO
Gerhard's Foto AB
Framkalla
100 st 11x15 digitala
bilder för endast **15€**

Hasses
UR & GULD AB
20% RABATT
På ett valfritt smycke
(gäller ej Elva Attling)

JUDYS
HANTVERK & INREDNING
-15%
på fantastiskt odlat te

KALMERS
SITTKOFF
KÖP 5 BETALA FÖR 2
CD-skivor på våra specialhyllor.
Vi bjuder på de tre billigaste.
Så långt lagret räcker.

KVB textil
15% RABATT
på alla Marimekko tyger

J. LEMBERGS
ur & guld
Silversmycken
-20%
Gäller ej Kalevala smycken

LISCO
BOK & PAPPER
**Köp 3 pocketböcker
BETALA FÖR 2**

Madison
15% RABATT
på valfritt par jeans
VERO MODA ONLY JACK & JONES

Back on Track! Keramisk textil
10% RABATT
på en valfri Back on Track-produkt
Hela sortimentet både för människa, häst och hund.

Vårmassa
Eckerö Hallen
BETALA FÖR 2 GÅ 3
Eckerö Hallen
25-26 april 2009

MÖBEL-City
Sängstommar + gavlar
-15%
Gäller vid ett köptillfälle

SALT
KONSTHANTVERK
Sjökvarteret, tel 21 505, www.salt.se
Kryddsalt i olika blandningar
**Köp 2
betala för 1**

SANDÅSENS
BLOMSTERHÖRNA
20% RABATT
På alla krukor

Seja Saike
PROVA PÅ
yoga första tillfället gratis

SNICKARBYHAN
Ålandsvägen 35
FREETIDSKLÄDER
Fleece
29,90€

STRIP
makeup & frisör salong
15% RABATT
på valfri behandling

STUDIO HÄRDESIGN
-20%
på Pure Pact
ekologiska
produkter

SUNDQVISTS RESOR
15%
på dagsresa

TARA
T-shirt/linne
(ord.pris 12,95€)
9,95€

TeleButiken
VÄRDE-CHECK
vid köp av dator
50€

Upstate-Tillsyn
www.upstate.ax
Tel: 018-49490
50€ rabatt
första månaden vid teckning av avtal om
tillsyn av sommarstuga för minst 4 månader.

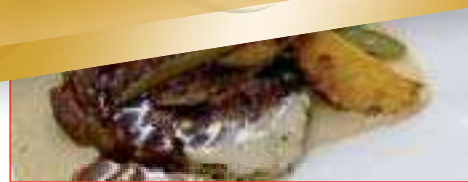
WILLIAMS
-10%
på valfri resa

WIRRANS
THAI HOUSE / RESTAURANG & CAFÉ
15% rabatt
på valfri måltid i Mariehamn eller Godby.
Gäller två personer.

WIRRANS
MINIGOLF
**Spela 2 personer
betala för 1**

ZOO Lärken
Natur Cat
klumpande kattsand 22 kg (200g)
12€/säck (norm. 14,90)

Nya Åland

Maria Nykvist
Epost: maria.nykvist@nyan.ax
Telefon: 528 478

”Då vi fick höra hur dyrt det är att försäkra spelarna gjorde vi ändringar i planerna.
ISHOCKEYLANDSLAGETS TRÄNARE JUKKA JALONEN
I HUFVUDSTADSBLADET OM ATT DET KOMMANDE LANDSLAGSLÄGRET INTE INNEHÅLLER TRÄNINGAR PÅ IS

Fotbollshösten är här

FOTBOLL. Sommaruppehållet är över och de lägre fotbollsserierna kör igång igen. Kommande och därpå följande helg återupptar SIFFK, Hammarlands IK, Jomala IK, IF Fram, Eckerö IK, IFK Mariehamns damer och IF Östernäskamraterna seriespelet. Nya Åland ställde några frågor om vårsäsongen, uppehållet och den kommande höstsäsongen till de sju lagens tränare.

1. Hur ser ni på er vårsäsong?
2. Vad är er målsättning inför hösten?
3. Vad har ni gjort under sommaruppehållet?
4. Har det skett/kommer det att ske några förändringar i truppen?

MARTIN PORTIN
martin.portin@nyan.ax

Eckerö IK

DIVISION VII UPPLAND

Tränare: Jonas Karlsson
Placering i tabellen: 6:a
Poäng: 7 (2 vinster, 1 oavgjord, 4 förluster)
1. –Inte gick det väl så jättebra men vi ligger ungefär mitt i tabellen och det var det vi siktade på inför säsongen.
2. –Till att börja med blir det väl att i ihop gång till alla matcher. Sen är det spela och ha kul. Och att sikta på att ta mer poäng än i fjol är väl något vi måste göra.
3. –En del av oss har spelat korpfboll så många har väl hållit igång med fotboll i någon form. Någon speciell träning har vi inte kört.
4. –Ingenting har hänt. Det ser ut att bli samma gäng på hösten som under vårsäsongen.

Hammarlands IK

DIVISION IV

Tränare: Kristian Granberg
Placering i tabellen: 1:a
Poäng: 31 (10 vinster, 1 oavgjord, 0 förluster)
1. –Den var helt ok. Det har gått bra, vilket har varit roligt att se. Killarna har gjort ett bra jobb på träningarna så det är helt deras förtjänst.
2. –Att inte ramla ur fyran... Vi ska ta en diskussion om det i veckan. Det skulle vara kul att göra en satsning på trean men vi måste kolla vad spelarna vill.
3. –Vi har vilat så mycket så möjligt. Vi körde igång lite lätt förra veckan så att vi ska vara pigga och fräscha till helgen.
4. –Det vet man aldrig. Vi får se.

IFK Mariehamn

DIVISION IV UPPLAND

Tränare: Urban Truedsson
Placering i tabellen: 1:a
Poäng: 25 (8 vinster, 1 oavgjord, 0 förluster)
1. –Den var väldigt bra. Vi tappade bara poäng i en match. Vi spelade stabilt hela vårsäsongen så vi är nöjda med den.
2. –Vi spelar vår nästa match mot de som ligger tvåa och kan vi vinna där ligger vi väldigt bra till inför hösten. Vi satsar på att fortsätta vara obesegrade.
3. –Spelarna har varit lediga till och med i går (lär i förrgår). Vi har två veckor av träning och en träningsmatch mot ett division III-lag innan serien kör igång.
4. –Det kommer att bli en del förändringar på grund av spelarna som har gått ut skolan och nu far till Sverige för att studera. Det är väl en åtta, nio flickor det handlar om. Men de yngre får kliva fram och så har vi ett bra samarbete med Åland United så vi får väl hjälpa varandra.

IF Östernäskamraterna

DIVISION V UPPLAND

Tränare: Gunilla Ahlqvist
Placering i tabellen: 5:a
Poäng: 14 (4 vinster, 2 oavgjorda, 2 förluster)
1. –Vi är ganska nöjda men vi tappade lite poäng mot slutet när vi mötte de bästa lagen.
2. –Det är väl att det ska gå minst lika bra som under våren. Vi har många unga tjejer och de har utvecklats jättemycket sen serien startade.
3. –Efter midsommar hade vi uppehåll i tre veckor. Sen har vi tränat tre gånger i veckan. Vi har sprungit mycket för att komma igång igen.
4. –Det beror på hur det ser ut i IFK Mariehamn. Det kan hända att vi skickar upp ett par spelare men vi har inte diskuterat det än.

IF Fram

DIVISION VI UPPLAND

Tränare: Janne Bruhn
Placering i tabellen: 5:a
Poäng: 12 (4 vinster, 0 oavgjorda, 5 förluster)
1. –Upp och ner. Vi började bra men sen kom en svacka och en storförlust. Sen vände det igen. Det har varit ojämnt men helt ok. Vi finns väl ungefär på den plats i tabellen som jag hade tänkt.
2. –Om vi fortsätter som vi slutade kan det bli riktigt bra,

men det får man se. Vi satsar väl på att avancera någon placering.
3. –Vi har varit lediga i tre veckor. Vi hade rätt mycket skador i laget så vi har vilat för att alla ska vara pigga och kuranta.
4. –Några far iväg och studerar men samtidigt får vi tillbaka några skadade spelare så det ska gå rätt jämnt ut.. Sen har andra spelare fixat med sina jobb så att de kan vara med mera under hösten.

SIFFK

DIVISION III

Tränare: Robert Dahlén
Placering i tabellen: 10:a
Poäng: 10 (3 vinster, 1 oavgjord, 6 förluster)
1. –Vårsäsongen började väl inte alldeles lysande men vi fick ihop det på slutet, speciellt i de tre sista matcherna. Det var bra att det lossnade.
2. –Målsättningen är att försöka hålla oss kvar i trean. Det blir en match i taget och så ska vi försöka ta så många poäng som möjligt i början så att vi inte står med kniven mot strupen inför de sista matcherna.
3. –Vi har tränat på ganska hårt. Vi hade uppehåll i sju dagar. Men det har varit rätt svårt att träna i och med öspelen så vi har inte kunnat träna som vi hade velat. Vi har gått igenom en hel del grunder i spelet som vi ska spela i höst.
4. –**Simon Snickars** försvinner. Sen hade vi en kille som var med om en olycka och är borta resten av säsongen. I derbyt mot JIK skadade sig också **Tom Göstas** och är borta ett tag.

Jomala IK

DIVISION IV

Tränare: Ralf-Åke "Kåke" Mattsson
Placering i tabellen: 5:a
Poäng: 14 (3 vinster, 5 oavgjorda, 3 förluster)
1. –Vårsäsongen är vi egentligen rätt nöjda med. Vi ligger mitt i tabellen och har bara förlorat tre matcher men spelat lite för mycket oavgjort. Vi har varit lite instabila i spelet.
2. –Vår första målsättning är att behålla vår tabellplacering och kanske också klättra någon placering.
3. –Efter derbyt mot HIK tränade vi en vecka och var sen lediga i två. Efter det har vi tränat tre gånger i veckan i två veckor och spelat en träningsmatch mot Ljusdal där vi vann och spelade riktigt bra.
4. –Det som har hänt är att vi har flyttat upp en del killar från P19-laget. De är duktiga och har nog en chans att få spela. Sen har många som spelat i laget sökt och kommit in till skolor i Sverige så förändringar i truppen kommer nog att ske.

Vinnare. Kevin Danielsson, till höger, och tvåan Marco Räsänen efter helgens tävling i Kalajoki. Foto: PRIVAT

Danielsson dubbel etta

■ **MOTORSPORT.** Med två deltävlingar kvar toppar dragracingföraren **Kevin Danielsson** både Toyo Scandinavia Dragracing Series och den finska mästerskapsserien i Jr Dragster-klassen. Den senaste tävlingen i den finska mästerskapsserien kördes i helgen i Kalajoki och där vann Danielsson efter att ha kvalat in som femma. I samma tävling kvalade **Joakim Wickström** in som sju i Pro Street Bike-klassen men tvingades sedan bryta efter att hans motorcykel gått sönder.

Helgen före tävlingarna i Kalajoki var det Toyo Scandinavia Dragracing Series i Piteå som gällde för Danielssons del och där placerade han sig trea efter att ha förlorat mot slutsegraren **Lina Wallberg** i semifinalen. I sammandraget leder Danielsson med poängsumman 295 poäng, 38 poäng före Wallberg. I den finska mästerskaps-serien har Danielsson samlat ihop 5336 poäng mot 5048 poäng för tvåan **Patrik Kivinummi**. (mp)

Sportens kom ihåg

■ **Lehlands jaktvårdsförening:** Det obligatoriska älgskytteprovet börjar lördagen den 25 juli kl.12.00 och fortsätter därefter onsdagar kl. 18.00 och lördagar kl. 12.00 till slutet av augusti.

■ **MSF:** Seglingskurser: Vecka 32: Seglarläger på lilla klubbholmen "Seglarnäset". Ålder fr. 8 år uppåt. Kontakta Jonte Henriksson: 040-7553480, john.henriksson@abo.fi

■ **NIA:** Nia på Skeppargården Pellas, Lemland, ons kl 18-19:15. Anmälan & förfrågningar på 050-371 7090 (Minna). Du kan också bara dyka upp. Välkommen!

■ **Ålands Idrottsdistrikt:** ÅID:

s kansli håller semesterstängt 13-26 juli. Under tiden 27 juli-2 augusti håller kansliet öppet kl. 9-14, fredagar stängt.

■ **ÅID-cykel:** Distansträning lördag 25 juli. Start Vikingavallen, Jomala kl. 13.00

■ **ÅID-cykel:** Postroteloppet 125/70 km. söndag 26 juli. Start Posthuset i Eckerö kl. 09.00

■ **ÅID-friidrott:** DT måndag 27 juli på WHA. 18.30 100m, 19.00 300m, 19.15 Höjd.

■ **ÅID/IF Åland-orientering:** Nyanbommen motionsorientering torsdag kl. 18-19 i Eckerö, Böle. Vägvisning från väg 1.

IFK Mariehamn testar trio

På väg bort? Paulus Arajuuri har omgärdats av flyttrykten den senaste tiden. Nu testar IFK Mariehamn spelare för att bland annat fylla luckor som kan uppstå i laget om någon spelare eventuellt försvinner till en annan klubb. Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

Fotboll	
Tipsligan	
FF Jaro-TamU	0-0

FOTBOLL. Från och med den 1 augusti får finländska klubbar återigen värva spelare. Denna vecka testar IFK Mariehamn trion Daniel Nordström, Bunja-

IFK Mariehamn testar trion Daniel Nordström, Benjamin Shabani och Georgi Uljanov under denna vecka. Nordström kommer från Vasa och är en anfallsspelare med rutin från U17-landsla-

get där han spelat tillsammans med IFK Mariehamns **Johannes Nordström**. Nordströms nuvarande klubb är Vasa IFK. 18-åriga anfallaren Shabani, å sin sida, är lagkapten för det makedonska U19-landslaget.

Två meter Ryske Uljanov, född 1985, är en två meter lång, 94 kilo tung spelare med rutin från ryska och lettiska ligan. Han kan

spela såväl i försvaret som på mittfältet. IFK Mariehamn meddelar på sin hemsida att man ser två av spelarna som framtidsnamn medan den tredje testas för att täppa till den lucka som skulle skapas om någon av IFK Mariehamns spelare eventuellt skulle försvinna från klubben under återstoden av denna säsong.

MARTIN PORTIN
martin.portin@nyan.ax

HJK	15	9	4	2	27-12	31
TPS	15	7	6	2	25-13	27
FC Haka	15	8	3	4	20-11	27
IFK Mariehamn	15	5	9	1	15- 8	24
FC Honka	15	5	8	2	28-18	23
TamU	15	7	1	7	14-16	22
FC Inter	15	6	3	6	15-15	21
FF Jaro	15	5	5	5	21-19	20
VPS	15	6	2	7	16-18	20
MyPa	14	5	4	5	16-15	19
FC Lahti	15	4	7	4	20-21	19
RoPS	15	3	2	10	15-33	11
JJK	14	2	4	8	11-22	10
KuPS	15	2	2	11	9-31	8

- ETT NÖJE MED FART -
ÖPPET ALLA DAGAR

JULI:
Alla dagar: 12-20

AMK 1962
ÅLANDS MOTORKLUBB

Automatisk tidtagning

www.alandsmotorklubb.com Lemland, Vessingsboda, tel 34 378

AMK 1962
ÅLANDS MOTORKLUBB

RALLYSPRINT

lördag 25.7 kl. 11.30, Jomala Ytterby
Defilering kl. 10.45

Se verkligt gasglada förare från Sverige & Finland!

Publikinfart. Pilar från Jomala kyrka. över 40 bilar anmälda!

Kom och se "Ytterby kungen" Dick Larsson med sin åländske kartläsare Tage Andersson. Kommer någon att sätta dem på plats?

Med bl.a. Dick Larsson (segrare 11 gånger), Ulf Eriksson, Marko Heikkilä, Leif Tuomela, Håkan Eriksson och Peter Dahlgren samt ålänningarna Bengt Mattsson, Magnus Söderström, Jonny Jäderholm, Gunnar Jansson, Robert Nordin och Ove Karlsson.

Startlista, karta mm: **motorportalen.net**

ECKERÖ LINJEN

Messa Nyan!
0457-323 4444

Nya Åland

DEBATT

Obundna blundar för resultatpolitik

■ **Obunden samlings** ordförande **Gun-Mari Lindholm** tycker i måndagens politiska sommarintervju att landskapsregeringens politik präglas av osäkerhet.

I osäkra tider kan det så vara, men just därför förvånar det att Lindholm ägnar så lite energi åt de politiska alternativen för Ålands utveckling och desto mer åt att försöka undergräva förtroendet för landskapsregeringen.

Politiska resultat kan bedömas på olika sätt, men ett mått är antalet lagframställningar från landskapsregeringen till lagtinget.

De regeringar där liberalerna och centern har samverkat (2001 – 2003, 2007 –) ligger över medeltalet de senaste tio åren (22 framställningar per år). Antalet nya lagförslag är 22 redan vid halvårsskiftet i år.

Till detta ska läggas att den allt överskuggande utmaningen för regeringen och lagtingsgrupperna är att hantera lågkonjunktursens och de finansiella och ekonomiska krisernas verkningar på Åland.

Det är dock till Gun-Marie Lindholms fördel att hon i intervjun konkretiserar sitt missnöje till vissa sakfrågor som vi därmed kan bemöta enligt följande.

1. Barnomsorgslagstiftning
- Efter många tidigare försök är nu ett förslag ute på remiss.
2. Hemvårdsstöd

- Lagförslag behandlas i lagtinget.
3. Rättschefen Omorganisation bereds.
  4. Kvinnligt företagande 2009 är företagsamhetens år där bland annat kvinnligt företagande lyfts fram.
  5. Miljöfrågor, ekologisk odling/jordbruk, fiskodlingar Vattenvårdsplan, jordbrukspolitiskt meddelande, utvecklade stödsystem. hållbarhetsprinciper, lagstiftning, program, utbildnings-, utvecklings- och försöksverksamhet.
  6. Inflytande i EU Omfattande principdokument, ändringar i självstyrelselagen avseende talerätt och subsidiaritetskontroll.
  7. Beskattningen Parlamentarisk överenskommelse, ÅSUB-utredning, meddelande till lagtinget bereds.

Liberalernas lagtingsgrupp stöder landskapsregeringens arbete med att åstadkomma resultat, också där det finns olika uppfattningar inom landskapsregeringen och i lagtinget.

Obunden samling tycks bekymra sig över vem som ska samarbeta med vem, och särskilt vem man inte ska samarbeta med.

Vårt ansvar är att utveckla samhället i medborgarnas intresse och åstadkomma resultat. Vi samarbetar med den som kan och vill i enlighet med väljarnas val.

Liberalernas lagtingsgrupp

Polisen skall ha vapen

■ **Det är bedrägligt** om polisen inte skall få ha tjänstevapen.

Vi har en bra poliskår som bara sköter sitt jobb. De skall få ha sina tjänstevapen i fortsättningen också.

Sigmar Lundell
Lillbolstad

► LEDIGA PLATSER

De Gamlas Hem i Jomala

söker Dig

- som vill vara med och utveckla vården på vårt åldringshem
- som känner stor arbetsglädje av att arbeta med äldre
- som är flexibel och har stor samarbetsförmåga

Kom till oss och vårda våra 67 klienter, fördelade på tre avdelningar Vi erbjuder Dig en bra och flexibel arbetsplats. Rum att bo i kan ordnas.

Vi lediganslår följande tjänster:

En närvårdartjänst (utbildningskrav närvårdare) i arbetsavtalsförhållande från 1.9 2009

En sjukskötare (utbildningskrav sjukskötare, eget ansvar och hög beredskap förväntas) i arbetsavtalsförhållande från 1.9 2009

En personalkoordinator (utbildningskrav närvårdare eller motsvarande med erfarenhet av personalrekrytering, schemaläggning enligt Abilita, AKTA-avtal mm) i tjänsteförhållande från 1.9 2009.

Lön enligt avtal.

Ansökningarna jämte betyg och arbetsintyg bör vara De Gamlas Hem tillhanda **senast den 7 augusti 2009 kl 15.30.**

Närmare upplysningar ges av föreståndare Kerstin Wikgren tel: 018/ 373210 eller kerstin.wikgren.dgh@vantenn.net

Ansökan skickas till Styrelsen för De Gamlas Hem, 22150 Jomala

Jomala den 21.7 2009
Förbundsstyrelsen

Säsongen startar. I går drog kräftsäsongen i gång och signalkräftorna har ökat kraftigt i Finlands södra sjöar.
Foto: STEFAN ÖHBERG

Kräftsäsongen är i gång

Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet rapporterar att signalkräftorna har ökat betydligt i sjöarna i södra Finland .

Stora mängder kräftor blev kvar i vattnen efter förra höstens kräftfiske. De yngre årsklasserna är kraftiga och stammarna tål fisket mycket väl. De bästa fångsterna kom först i augusti och september förra året och då hade efterfrågan på kräftor redan minskat.

–Under de första dagarna blir fångsterna kanske inte så stora, men de blir nog bättre, lovar **Markku Pursiainen**,

programchef för institutets kräfthushållningsprogram.

Ungefär två tredjedelar av kräftfångsten består av signalkräftor. Den färskaste statistiken är från 2006 då det fångades 5,2 miljoner signalkräftor och 1,6 miljoner flodkräftor. Skillnaden i fångststorleken syns också i priset. En signalkräfta kostar cirka två euro i snitt medan en flodkräfta kan kosta upp till sex euro.

–Om priset vore det samma skulle flodkräftan absolut vara den mer populära, säger Pursiainen.

Kräftsäsongen inleds på tisdag och varar till slutet av oktober. (ne/FNB)

Hallå där...

Hallå där Fjalar Eklund - kräftfiskare i Långsjön Markusbölefjärden. Det var kräftpremiär i måndags, inte sant?

Hur är läget med kräftorna i Långsjön?

–Det stämmer. Men fiskelagen hade ett sedvanligt möte under söndagen och då beslutades det att vi skulle skjuta upp det till 31 augusti.

Fjalar Eklund berättar att fördröjningen beror på den kalla försommaren och juli månads nederbörd.

–Det är inget ovanligt utan fullt normalt. Men det är människan som är ivrig och vill ha kräftor så tidigt som möjligt, säger han.

Honorna obytta

Det behövs ett visst antal varma dygn för att kräftorna ska bli klara och ätliga.

–Hanarna är klara men alla honor vi tog upp var obytta. Hankräftorna brukar däremot vara före honorna.

Det finns alltid en risk för kräftpest. Eklund menar att folk måste ta det på allvar och att man inte får blanda vare sig utrustning eller fiskebåtar mellan olika vattenområden.

–Kräftpest har inte inträffat under modern tid på Åland men vi är rädda för att det ska hända. Det finns ingen lagstiftning men vi hoppas att folk ska använda sitt sunda förnuft.

En natt i veckan

Långsjön i Finström är ett stort vattenområde men samtliga fiskelag var rörande överens om uppskjutningen av kräftfisket.

–Natten till den 31 augusti drar vi igång och vi fiskar en natt per vecka.

Varför bara en natt?

–Tidigare fiskade vi två men det är jobbigt att vara uppe två nätter i veckan så vi nöjer oss med en, säger Fjalar Eklund med en humoristisk ton.

NIKLAS E.W. ERIKSSON

Teknikproblem släckte Åland24

■ Åland 24-sändningarna stoppades på tisdagskvällen av teknikproblem.

–Vi har gjort vad vi kan. Felet ligger tydligen i Ålcoms dator, säger **Lise Kalén** på Åland 24.

I gårdagens sommar-tv in-

gick bland annat ett inslag om triathlon och en intervju med rockbandet **Takida** som spelade på Rockoff i måndags.

Lise Kalén hoppas att sändningarna kommer igång igen i dag. (pd)

Cykelstöld och parasollsnatteri

■ En Tunturicykel anmäldes i lördags stulen från Östra hamnen i Mariehamn.

En cykel av märket Scott tillgreps på måndagen från Östernäsvägen i Mariehamn. Ett parasoll har tillgripits från

► LEDIGA PLATSER

**SUNDS
KOMMUN**

lediganslår ett moderskapsvikariat i arbetsavtalsförhållande som

Kock

100% för tiden 24.8 2009-25.5.2010 med möjlighet till eventuell förlängning.

Aktuell placering vid Tallgårdens servicehus.

Lön enligt avtalspunkt 06 RUO 02C.

Kompetenskrav: Storhushållsföreståndar-examen eller examen på minst institutsnivå inom branschen.

Ansökan skall vara Sunds kommun, Tallgårdens servicehus, Lisafastersgränd 2, 22530 Sund tillhanda **senast 12.8 2009 kl 15.00.**

Ytterligare upplysningar lämnas av äldreomsorgsledare Jana Andersson tel 45433.

**Telefonkatalog
på nätet**
www.nyan.ax

**MARIEHAMNS
STAD**

Skördemarknad på Torget

i Mariehamn 5 september

Anmälningar sker på särskild blankett som erhålles från Stadshusets reception eller per tel. 5310.

Sista anmälningsdag är onsdag 5 augusti

Mariehamn 21.7.2009
Stadskansliet
www.mariehamn.ax

TV-programmet

7.00 Rapport [54648]
7.07 Regionalt [209545377]
7.28–10.30 Gomorron Sverige [350044613]
13.00 Rapport [72087]
13.05 Den röde smeden (R) [294193]
13.35–14.05 Älskar dig för evigt? (R) [648990] Danskt relationsprogram från 2008.
15.00 En man för alla tider [62006]
FILM Brittiskt drama från 1966. I rollerna: Paul Scofield, Wendy Hiller.
17.00 Rapport [80483]
17.05 Gomorron Sverige [448396]
17.55 Hedebyborna (R) [2891087] Vintern är lång och kall.
18.55 Blomsterspråk (R) [4528290]
19.00 Rapport [85716]
19.10 Regionala nyheter [4966498]
19.15 AnneMat [944551] Dansk matlagningsserie från 2008. Anne Hjernøe tillagar läckra smårätter från hela världen. Även 24/7, 26/7.
19.45 100 procent bonde [583464] Danskant lantbruksprogram från 2008. Del 6 av 8. Frank slaktar höns och gör egen äpplemust. Även 24/7, 26/7.
20.15 Frälst [9889280] Kanadensisk kortfilm från 2005. Rebecca söker livets mening, och det gör även Serge.
20.30 Rapport [68087]
20.50 Regionala nyheter [6332667]
21.00 Uppdrag granskning – sommarspecial [27396] Samhällsprogram.
22.00 Hunter [16280] Norsk kriminalserie från 2008. Del 3 av 6. Dan Wester och Hunter har fått reda på att Georg Mellby var med på näringslivshöjdaren Andreas Tangens bröllop innan han dödades.
23.00 Mördare okänd [1576464] Del 2 av 6. Stella med skinn på näsan och fransk brytning blir ny permanent medlem av teamet.
0.40 Sommarkväll med Anne Lundberg (R) [6361675]Ä
1.40–7.00 SVT24 [16816472]

18.10 Främ-lingar 1808 [21209] Finlands-svensk dramaserie från 2008. Del 9 av 10. Gustav IV Adolf grips – Magnus träffar kungen.
18.40 Nyhetstecken [5116716] Nyheter på teckenspråk.
18.50 Utiset [5130396] Finskspråkiga nyheter.
19.00 Övervakningskameror (R) [89803] Brittisk faktadokumentär från 2007. Del 2 av 2. Smarta kameror.
19.50 Så såg vi sommaren då (R) [2141735]Reportage. En av många berömda dueller mellan 1940-talets stora medeldistanslöpare; Gunder Hägg och Arne Andersson.
19.55 Oddsat [2140006] Samiskspråkiga nyheter.
20.00 Ordförande Persson (R) [2193] Svesnk dokumentärserie från 2007. Del 2 av 4. Post presidency depression.
21.00 Antikmagasinet (R) [1006] Modernisten Karl XII. Antik-experten Knut Knutson guidar oss genom historien och pry-larna. Även 25/7.
21.30 Där ingen skulle tro att någon kunde bo [5367] Norsk reportageserie från 2008. På gården som ligger på en fjällhylla på Hardangerfjordens nordsida har Anne och Per Kjespo uppföstrat sina fem barn. Även 24/7, 26/7.
22.00 Aktuellt [83822]
22.25 Regionala nyheter [7208367]
22.30 Sugar rush [49071] Brittisk dramaserie från 2006. Del 5 av 10. Även 24/7.
22.55 En garde (R) [7002764] Animerad kortfilm från 2005. Två fiktare utmanar varandra.
23.00 Sportnytt [73006]
23.15 Regionala nyheter [3417648]
23.25 Rapport [3483984]
23.30 Från jorden till månen (R) [1208532]Del 4 av 6. Apollo 12 lyfter i november 1969 för att genomföra den andra lyckade landningen på månen. Även 24/7.
1.05–1.55 Carnivale (R) [3336694]

7.30 Montel Williams show [3809754]
8.25 Just shoot me [1116377]
8.55–9.50 Top model (R) [2123629]
10.40 Rachael Ray [8534377]
11.30 Våra bästa år [7073700]
12.25 Sjukhuset [4758938]
12.50 Sjukhuset [849377]
13.20 Top design (R) [977919]
14.15 Oprah Winfrey show [613174]
15.10 Extreme home makeover [6183532]
16.05 The Tyra Banks show [6325358]
17.00 Top model [895006]
18.00 Top design [899822] Amerikansk realityserie från 2007. De två finalisterna får i uppgift att designa ett loft i Los Angeles.
19.00 Bones [909648] Amerikansk kriminalserie från 2006. Del 1 av 21. Temperance Brennan letar efter sin pappa.
20.00 How I met your mother [821261] Amerikansk komediserie från 2007.
20.30 2 1/2 män [820532] Amerikansk komediserie från 2005. Del 22 av 24.
21.00 Stora byggslaget [450342] Svenskt inredningsprogram. Stora Byggslaget är rekord-jämnt när tävlingen nu går in på slutspurten. Under sjunde veckan ska juryn bestämma vilket lag som vinner lagtävlingen.
22.00 Lyxfällan [552754] Svenskt livsstilsprogram från 2008. Det började med ett lån på 80-talet. Sedan dess har trebarnsmamman Camillas ekonomi fullständigt havererat
Programledare: Mathias Andersson, Charlie Söderberg.
23.00 Sex education (R) [547532]
0.05 Navy CIS [4501472]
1.00 2 1/2 män (R) [1852656]
1.30 How I met your mother (R) [1855743]
2.00 Spin City [1856472]
2.30 Prison break (R) [7071615]
3.20 Drew Carey [3604897]
3.45 Empire falls [7854101]
5.35–6.00 Family guy [2651304]

6.50 Nyhetsmorgon [91079464]
10.55 Doctors [8608984]
11.50 Tillbaka till Aidensfield (R) [5991342]
12.55 Antikdeckarna (R) [9839358]
14.00–14.25 Trav: Dagens rätt [894483]
15.45 Doktorn kan komma (R) [9238006]
16.45 Doktorn kan komma (R) [8010193]
17.45 American idol [8177613]
18.45 American idol [772716]
19.15 Lotto, Joker och Drömvinsten [3360532]
19.20 Keno [892735]
19.30 American idol [624990]
19.45 Väderkanalen [756648]
20.00 Nyheterna [260716]
20.10 Ekonominyheterna [6135984]
20.15 Lokala nyheter [6223193]
20.20 Lokalt väder [6222464]
20.25 Vädret [6229377]
20.30 Halv åtta hos mig (R) [828174] Svenskt matlagningsprogram från 2009. Rosemarie Geiss är dagens värd och hon bjuder på vegetarisk mat. Till förrätt blir det en avokado fylld med färskost, basilika och valnötter.
21.00 Miss Marple: Liket i biblioteket (R) [411613] Brittist kriminalserie från 2005. Del 3 av 8.
23.00 Nyheterna [355483]
23.25 Sporten [1724822]
23.35 Vädret [1135483]
23.38 Lokalt väder [301135483]
23.40 Vinnare: V64 [9546358]
0.10 Generande sjukdomar [574101]
0.40 Jordan, rättsläkare (R) [1530439] I en butik hittar Jordan och Nigel affärsinnehavaren som dött av en hjärtattack.
1.35 Mordkommissionen (R) [8680859]
2.45 Arkiv X [5376101]
3.30 Ally McBeal (R) [9884491]
4.15 Små i stora världen (R) [5772762]
4.40 Små i stora världen (R) [4846101]
5.05 Survivor [6739491]
5.50–6.50 Explosivt! (R) [4705743]

7.00–10.00 Frida hela veckan God morgon tillsammans med Frida Lindholm och Ted Urho.
17.25 TV-nytt
17.30 Sportmagasinet (R) Efter fem magra år tillbaka på toppen – Hanna-Maria Sep-pälä.
18.00 Trillingarna Tecknad serie från Katalonien.
18.26 Peos galleri Schweizisk animation. Den nyfikna hunden Peos över-raskande äventyr bland tavlor av kända konstnärer: Edvard Munch.
18.30 Park (R) Familjen.
19.00 Mums mums med No-man Del 1 av 8. Alexandra Solheim. Programledare No-man Mubashir bjuder in sina vänner för att kocka mat från olika världsändor. Denna gång Alexandra Solheims spanska läckerheter: köttbullar i to-matsås, tortilla och gazpacho.
19.30 TV-nytt
19.45 Leve trähustaden! Leve trähustaden Kaskö! Träjugendromantiken blom-mar bland välmående indu-strier.
20.15 Nick Bakers kufiska djur
21.05 Demokratins långa väg Del 1 av 4. Ett folk mobiliseras. För 100 år sedan fick vi allmän och lika rösträtt. Historien börjar med att folket bygger sina möteshus och Finland blir självständigt.
21.35 TV-nytt
21.45 Upp till kamp En krönika om fyra unga vän-ners liv i Sverige mellan 1965 och 1976, en tid präglad av popmusik, politiska motsätt-ningar och ungdomsrevolt.
23.15 Sportmagasinet (R) Efter fem magra år tillbaka på toppen – Hanna-Maria Sep-pälä.
23.45–0.19 Arkivpärlor Visprogrammet ”Bara Bar-bara” från 1966. Samtal mellan Barbara Helsingius och regis-sören Pontus Dammert efter filmen. Christine Saarukka presenterar.

ÅLANDSKANALEN
Kl 18:30, 19:30, 21:30, 22:30, 23:30

 Nyheter och sommar-tv med Åland24

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–10.00 Gomorron. Med Eva Ericsson.
6.55 Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** Vä-derprognos direkt från SMHI. **9.30** Ålandsnytt. **10.00** Sommarprat: Kjell Fagerholm. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **11.45** Låshörnan: Maja. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15** Kul-turen. **12.30–16.00** Mittpådan. Med Josefina Jansson. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. Sänds i repris kl 18:10. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Skrattsalva. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Djur och natur. Sänds även på lör-dag kl 15.30. Med Leif Sundberg. **16.00** Aktu-ellt. **16.15–17.45** Åland i dag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Heidi Grandell. **17.00** Ålandsnytt. Sänds även 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Sänds även kl 20:00. **18.06** Musik. **18.10** Lyssnarnas 10 i topplista. Repris från 13:03. **19.00** Ålandsnytt. Repris från 17:00. **19.10** Åland i dag. Repris från kl 16:15-17:00. **20.00** Ålandsnytt. Repris från kl 18:03. **20.40** Låshörnan: Maja. Repris. **20.55** Musik. Repris. **21.00–22.30** Sommarprat. Repris.

Uppföljning av Gulli
 I kvällens sommaravsnitt av "Uppdrag granskning" får vi åter se delar av reportaget om **Gulli Johansson**, som plötsligt en dag vaknade upp ur sin demensliknande dvala **SVT1 21.00**

Se det med egna ögon

www.24.ax

6.55 Ettans morgon-tv [35582025]
9.30 Vägen till Avonlea [3920483]En berömd duo från Broadway kommer till hotellet White Sands för att vila upp sig, men somliga blir helt bortkollrade av stjärnbesöket.
10.20 Klimatstyrning från rygmen [1703342]
10.50 Vardagens våghalsar: Röjdykare [6172938]
11.00 Tv-nyheter [73735]
11.05 YLE News [2086087]
11.10 Peter Kingdom [1883551] Del 7 av 12. En viktig uppgift.
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [94006]
13.00 Waterloo Road – skolliv [88280]
13.55 Kön [6998532]
14.10 Den vida naturen: Det stora regnet [5133919]
15.00 Tv-nyheter [57193]
15.05 Fader Dowlings mysterier [3589613]
15.50 Hundra ord: Karhu [7776358]
16.00 Sjukhuset i Holby City [69396]
17.00 Tv-nyheter [85938]
17.08 Peter Kingdom [300456700]

18.00 Tv-nyheter och väder [71174]
18.20 Dagens an-sikte [2666700]
18.30 Familjen Ser-rano [1495261]
19.55 Barnmorskorna [574716]
20.25 Viking Lotto [9951822]
20.30 Tv-nyheter och väder [27716]
20.55 Sportrutan och V5-tra-vet [6326006]
21.05 A-studion [1093667]
21.40 Fjärrlinjen: Vem räcker maten till? [6505464] Även finländarna har känt av höjda matpriser.
22.35 Hemmasalongen: Drömmarnas ring [750174]
FILM Finsk dramakomedi från 2002 om en ensamför-sörjande pappa som tränar sina söner i boxning men som själv lider nederlag i livets verkliga kampsport, kärlek. I rollerna: Sulevi Peltola, Petteri Summanen. Regi: Matti Ijäs.
0.05 Nyhetsfönster [46032217]
4.00–6.55 Nyhetsfönster [72987168]

6.00 Tellus-frågesport [4457919]
6.50 Lilla tvåan [1081735]
8.50 Gänget och jag [6672919]
9.15 Regionala nyheter [4315174]
10.35 Summern [8967700]
10.36 Farnen [109063716]
10.58 Summern [305756006]
11.06 Sommarförälskelse [107602919]
11.31 Summern [101037990]
11.35 Lilla huset på prärien [6342532]
12.25 Hjärtan i brand [9229803]
12.50 Den fjortonde gästen [6147367]
FILM Finsk komedi från 1948. I rollerna: Ghedi Lönnberg, Rolf Labbart.
14.15 Nyhetsåret [7518532]
14.20 Aktuella Tvåan [9804261]
15.10 Lilla huset på prärien [5817919]
16.00 Summern [70532]
16.01 Farnen [100090396]
16.23 Summern [303574193]
16.30 Sommarförälskelse [3629]
16.56 Summern [107209735]
17.00 Lille Sten [80358] Lille Stens julsångsroンド.
17.24 Lilla tvåan [400850272]

18.00 Emily [86377]
18.50 Tv-nyheter [5123006]
19.00 Regionala nyheter [66193]
19.10 Sportrutan [7604261]
19.15 Tvåans sommarväder [7601174]
19.20 Elittävling i friidrott [9093532]
21.00 Hovimäki (R) [61445]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [3132700]
22.05 Ungdomsolympiska festivalen [6996754] Europeiska ungdomsolympiska festi-valen anordnas i Tammerfors den 19–24 juli.
23.00 Dokumentärprojekt: Rätt så dyr skit [12700]
23.45 Dokumentärprojekt: Framtidsmakare [6651261]
0.48 Tellus-frågesport [301053323]
2.00 Frågespel [3517675]
3.00 Dolt ord [3511491]
4.00 Sudoku [3537439]
5.00–6.00 Frågespel [3531255]

6.00 MTV3 Chat [992483]
7.00 Semesterväder och MTV3.fi [1225613]
9.00 Känslor och dofter
9.45 Smaker [1511358] Grillspett och tomat sallad.
9.55 Semesterpengar [1437342]
10.05 Gökboet [6739483]
10.55 Vad ska vi äta idag? [9785803]
11.00 Köpkanalen [707377]
12.00 Astro-tv [629990]
12.30 Sommarcaféet [702822]
13.30 Semesterpengar [902349]
14.00 Seriestart: Djungelfamiljen [798629] Till Afrika.
15.00 Vad ska vi äta idag? [508174]
15.05 Dolda liv [5725551] Saulis födelsedag fylls av kärlek.
15.30 Dolda liv [976551] Lauras riddare har en special-läng springare.
15.55 Dolda liv [6743209] Annika hittar Saulis svaga punkt.
16.25 Semesterpengar [798984]
16.50 Läkarna [9694716]
17.40 EastEnders [835735]
18.15 EastEnders [742071]

18.50 Vad ska vi äta idag? [5300984]
19.00 Sjuans nyheter [814071]
19.10 Kauppalehtis ekonominyheter [519990]
19.20 Resultatrutan [2944716]
19.25 Dagens väder [2969025]
19.30 Fräscha upp hemmet [105735] Ett radhus vid banan. Tips för renovering och inredning.
20.00 45min Special: En god död? 21.00 **C.S.I. New York** [772342]
21.55 Viking Lotto och Joker [4823938]
22.00 Tians nyheter [355358]
22.15 Dagens väder [1783280]
22.20 Resultatrutan [9177261]
22.30 Lärlingen [801532]
23.30 Sanning eller myt [1297261] Flaskraketen. Allvarlig vetenskap ur en humoristisk vinkel.
0.35 Skurkklubben [4982588] Brittisk dramaserie. Kosta vad det vill.
1.35 Semesterpengar [2982548]
2.35–6.00 MTV3 Chat [58222149]

debatt

Nattklubbskvällen blev förstörd

■ **I lördags** tog jag med mina svenska vänner för ett besök på Arkipelags nattklubb. Tänkte visa dem stället som alla brukar gå till här på Åland.

Efter ungefär en halvtimme brakar två bråkande väl förfriskade personer rakt över vårt bord, vilket resulterade i att vår nyinköpta bricka med dricka flyger över oss och alla har kaffe, grädda och diverse annat över kläderna.

Visst kan sådant hända, men jag har vissa åsikter om hur personalen på stället hanterade hela situationen. Vakterna kom och hämtade en av de bråkande personerna. Jag frågade dem hur vi skulle lösa detta och de sa att de strax kommer tillbaka så vi får prata. Vi stod och väntade, men ingen kom. Sedan gick vi till entrén och träffade på dem där. Jag frågade hur vi skulle ordna upp saker och ting och fick till svar att de inget kunde göra, det var vårt problem helt enkelt.

Det man nu kan fråga sig är vad det är man betalar för genom det dyra inträdet till nattklubben. Man skulle ju kunna förvänta sig att det ingår lite service i priset. I min värld hade jag givit gästerna ersättning för den utspilla drickan

och de förstörda kläderna. Det skulle man som vakt faktiskt också kunna kräva in av personen som kastats ut.

Jag tycker inte att det är upp till gästerna att ta tag i detta själva, dels för att det borde ingå i servicen, dels för att vakter skall ha den kompetensen och ta sitt ansvar för att reda ut konflikter så att inget mer bråk uppstår.

För övrigt agerade den utkastade personen mycket hotfullt även mot oss. Det är ju faktiskt personalen på nattklubben som har släppt in personen och sålt så pass mycket dricka till honom att sådana här situationer uppstår.

Jag är fullt medveten om att man inte kan hålla kontroll på alla, men alla vet att reglerna är mycket ”slappa” då det gäller att släppa in folk som är alltför berusade. Och med det menar jag att Arkipelag har ett ansvar för när dessa överförfriskade personer ställer till slagsmål och övriga gäster blir drabbade så som vi blev.

I och med detta fick vår planerade trevliga kväll ett abrupt och tråkigt slut. Jag kommer inte att ta med mina

Kritiseras. Insändarskribenten är besviken över hur Arkipelags nattklubb hanterade en incident då en berusad person förstörde det som kunde ha blivit en rolig kväll. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

vänner till Arkipelag längre och jag har svårt att tänka mig att själv komma dit igen.

Dessutom känns det tråkigt för mig personligen att behöva skämmas över Åland inför mina vänner och då detta knappast är ett ovanligt scenario tycker jag att det är

tråkigt för Ålands turism på det stora hela.

Turismen är så pass viktig för Åland, och sådant här, som är så onödigt och lätt åtgärdat, skadar tyvärr Ålands rykte som turistort.

Arkipelags vd **Ann-Louise Djupsund** kommenterar insändaren:

–Jag beklagar verkligen det inträffade och skulle vara mycket tacksam om ”Besviken ålänning” kan ta kontakt med mig. **Red.**

Besviken ålänning

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Nya Åland anser att bilutställningen & cruisingen är ett mindre jippo än en löjlig ”bära sten & kasta dvd tävling” som drar 50 pers. & får en 1/2 sida. Ax-bilentusiaster, ska vi bojkotta bladet? Dom tycks ju inte gilla såna jippon. Vi e ju några 1000-tal som dom struntar i? Hur många ex minskning tål dom? **0457.**

Svar: Bilutställningarna i Badhusparken är en fin åländsk tradition, och Nya Åland har uppmärksammat dem många gånger. Just nu är veckosluten fyllda av evenemang som alla kunde vara värda uppmärksamhet men som inte alltid kan få det. Vi beklagar om messaren och andra motorentusiaster är besvikna. **Red.**

■ Oppsan, Jeppe Eriksson vi började fira din födelsedag litet i förtid. Vi återkommer om en månad! **Kram de finska flickorna i caféet.**

■ Om man får ett kok stryk så kan det int vara råstyrika inblandat! Eller? **0457.**

■ Varför har Knipan så svårt att hålla tiderna nuförtiden? Det är ju ordentliga förseningar dagligen! Är det så mycket trafik att inte Knipan hänger

med så låt Lotta 2 gå några extraturer varje dag istället? **0400.**

■ Det finns ju lönnmördare! Varför int rönnmördare eller björkmördare t.ex.? **0457.**

■ Säga vad man vill om ”mop-peränarna”, båda hade ju hjälm i alla fall! **050.**

■ Var försiktig med musen, den kan vara full av virus? **Bobban.**

■ Toppenbetyg åt Kantarellens bagare, hemma i Esbo kommer vi att sakna dina proffsiga bröd! **040.**

■ Har ni inte provat Ulfsbys grillfrossa ännu – gör det. Fantastiskt gott och supertrevlig personal, dit far vi gärna igen! **0457.**

■ Jag tycker att JP på gamlan skulle ansluta sig till Marthaföreningen istället för att sitta och ge en massa idiotiska kommentarer till messen. Men det är väl hans lilla uppgift här i livet,

något annat lär han väl inte klara av. **lakttagare**

■ När kommer vikingaskeppen att vara vid Färsundet? **0457.**

ENGÅNGSERBJUDANDE

Använd kupongen du fick hem med Nyankortet

SALT
KONSTHANTVERK
Sjökvarteret, tel 21 505, www.salt.ax

Kryddsalt i olika blandningar

Köp 2 betala för 1

Erbjudandet gäller t.o.m. 31.1.2010

Nyankortet
-sätter guldkant på ditt

■ När jag ser dig nästa gång Karlström skall du få en kram. **Mvh skarvjägaren.**

■ Hej på dej kvinna 50 plus! De är samma sak för mej, orkar inte ränna in till stan med vägbygget i Eckerö i vägen. Om vägen var färdig då sku jag orka mer, då kom in till stan då. Mvh kyss o kram på dej 50 plus! **Jag e 20 plus.**

■ Vit babysolhatt, märke Gegga-moja Collection, borttappad i måndags någonstans mellan Klinten/Torggatan/Norrag. Om någon hittat den, vänligen kontakta: **0400649222.**

■ Man kan ju vara skoifrisk! Kan man även vara skojsjuk? **050.**

■ Rockoff håller på att självdö! Sista året? 10 år är nog! **H En som väntar.**

■ Svenska rånare! Polisens avspärrningsband har finsk text! Det är dax att vi ålänningar börjar ta tag i allt själva nu! **050.**

■ Hej, ni äppelodlare! Snälla, låt inte äppelstammarna bli pannved. De behövs till hemslojd. Det blir troligen brist på äppeltrvirke på sikt eftersom det är spaljerat som gäller nu. **Yngve.**

■ Kräftor smakar gott, sa flickan! Tusen tack för en underbar kväll på Forrellvägen. **Hälsningar från Lemland, Borgå, Åbo och Vanda.**

■ Skulle vara bra om vissa busschaffisar på landet och i staden lärde sig blinka så småningom. Vem får felet på sig vid påkörning? Helt säkert övriga trafikanter. Hålla avstånd och hastigheter kan man ju även börja träna på. **040.**

■ M.Englund, i messet stod det ”ni ungdomar som ber oss lämna stan”.

Alla ungdomar e ditt påstående.. Varför vinklar du till det? Läs messet en gång till du! **0457.**

■ Flickor, de e nog lättare och bjud jeppe på drinkar! **0457.**

■ Red. Nya Åland. Är det bära stentävlingen som är publikdragare i fortsättningen? **0457.**

Svar: Se tidigare messvar. **Red.**

■ Gratis pantburkar ligger runtomkring Lotsberget och Lotsstugan. **En tipsare.**

■ Ok S.kattebetalare, tror du att du undgår att betala med din skatt för Föglöfärjan då?! En tunnel är god ekonomi och bäst för miljön! **Annette.**

NYANS ROS

...till **Anders Enqvist** som guidade oss på Enklinge i lördags men även till **Katarina** som visade oss Hermans. Tack till alla Enklingebor för festen, den goda maten och den fina underhållningen. Vi kommer igen! Rosar gör **Carola** och **Tage** samt **Britt-Marie** och **Håkan**.

...till **killarna på Mattssons järnavdelning**. Tack för supersnabb service i måndags. H. **Kaffetörstiga vimpelköpare.**

...till **alla Getabor** som gav oss möjlighet att visa ” Vad vi gör på vintern”, och tack till alla besökare som kom och såg på utställningen. Rosar gör **biblioteks- och kulturnämnden i Geta.**

Beväpningen handlar om arbetsskydd

■ **Jag har** en åsikt. Det finns en viss skillnad mellan värdetransportbolag världen över och i Norden. Jag känner ej till lagstiftningen för värdetransportbolag i Finland så jag är tacksam för kommentarer av de som bättre känner till saken. Min åsikt är att personalen som jobbar inom värdetransportbolagen i Norden saknar skydd!

De personer som utför dylika transporter bör enligt min åsikt alltid ha skyddsvästar med stålplatta. Teleskopbatong, pepparspray samt en 9 mm Glock samt tre magasin. Och minst ett års skytteträning. Det är arbetsskyddet det handlar om!

R.E.

Svar: Överkommissarie **Lars-Ole Styrström** berättar att det råder olika lagstiftning om väktares bevapning på Åland och i Finland. På Åland är problemet att det för tillfället inte finns någon lagstiftning för privata säkerhetsbolag. För självskydd är det ändå möjligt för vakter här att använda vanliga batonger eller så kallad pepparspray.

–I Finland går det att få tillstånd för handeldvapen men jag har förstått att man är tämligen restriktiv, det kan vara motiverat just då det gäller till exempel värdetransporter.

Sedan ett tag har en lagändring varit på gång på Åland. Enligt Control Risk Ålands vd **Johan Larsson** är de åländska väktarna alltid utrustade med skyddsväst. **Red.**

Tack för seglatsen!

■ **Som avslutning** på Sjödagarna deltog vi i söndags kväll i en seglats med Linden. Flera barnfamiljer med barn i olika åldrar, ungdomar, vuxna och pensionärer deltog. Barnen lekte och hade roligt, de större barnen fick underledning av en besättningsflickorna vara med och sätta segel och senare ta ner dem. En flicka i 10 – 11 års åldern var speciellt intresserad och duktig.

Vi fick äta fisksoppa samt pannkaka med kaffe, som allt smakade alldeles utmärkt. Rolling Home underhöll med sång och musik och kvällen var mycket skön.

Tack till Johan och hans duktiga besättning samt till medpassagerare, både kända och okända, för den gemytliga och trevliga kvällen.

Den blir ett fint minne att ta fram då och då under mörka höstkvällar.

Regina och Alf

HÄLGE

ZITS

”Tyskarnas andel av Belgiens befolkning på knappt 10,6 miljoner motsvarar ganska precis de 27000 ålänningarnas andel av Finlands befolkning på 5,3 miljoner. Att det är lättare för Belgien att ”avstå” från ett av sina 22 mandat är irrelevant.

BJÖRN MÅNSSON I HUFVUDSTADSBLADET.

Othydligt

Sara Othman

Skugg-Åland

En ödslig och anonym väg kantas av nedsläckta campingplatser och stugbyar i vila. I de mörklagda caféerna står stolarna upplyfta på borden och framför gård efter gård vaktar ensamma, dämpade lyktor sina sovande familjer. Där står granarna tysta och stilla. Skogen är hemlighetsfull, väntande. I mörkret blänker asfalten av blött nattljus från gatulyktor som aldrig slocknar. Enstaka billyktor lyser upp stammarna, susar snabbt förbi och jag undrar vad det är som har fört just den här föraren just hit. Just nu, en tid då alla borde få sova ut efter en lång och solig dag. Kanske är det tröttheten, min egen tillfälliga ynklighet, eller så är det faktiskt något särskilt med att köra den här vägen den här natten. Jag tänker plötsligt en massa nya saker.

Jag tänker på natt-Åland. På att alla inte får eller kan sova när de borde få göra det. Jag tänker på gatlyktorna som aldrig slocknar, som envist lyser natten lång för någon annan än dem som sover sött och tryggt i sina sängar.

Jag tänker på dem som aldrig känner igen sig i dag-Åland, i det soliga glassiga sommar-Åland, som aldrig fastnar på den glatta, färgglada ytan utan är förpassad till baksidan, eller är oförmögen att se något annat än skuggan av det som solen faller på och det som solen träffar. Alla träffas inte av dag-Åland, gläds inte av sommar-Åland, tänker jag och vägen är fortfarande både öde.

Jag tänker på det ledsna Åland. Det fattiga Åland. Skugg-Åland. Ett Åland som kanske inte jublar över sommar och sol eftersom solen kanske hänsynslöst gör det gråa gråare istället för att måla hela världen, lilla mamma. Jag tänker att det finns de som inte har någon mamma att måla för, oberoende av om det är sommarljus, vintergrått eller kompakt höstmörkt.

Helt ny är tanken förstås inte. Men jag undrar om inte natt-Åland är extra lätt att glömma bort eller bortse från eftersom dag-Åland sommartid är så mycket mer kompakt bländande än många andra ställen. Lättare att glömma än dag-Åbo eller dag-Stockholm. Och det är en bra sak, antar jag. Det visar att det finns väldigt, väldigt mycket som är bra med Åland. Väldigt mycket som fungerar på Åland. Och väldigt många ser till att göra sig hörda om de saker som inte fungerar.

Men i den här rätt solida blandningen av bländverk och fasadputsande får det som är svårt på riktigt inte alltid plats. Kanske mindre plats än på andra ställen. Det som inte lätt kan sammanfattas i en artikel, de fel som inte lätt kan sättas fingret på, förkortas i ett mess, formuleras till en tanke. Det som är svårförståeligt svårt, undflyende och vagt. Som en ensam billykta på en enslig skogsväg. Sömlösa gatulyktor över en asfalt som behöver solljus för att vara röd.

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2008:
7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444 e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Politisk redaktör: Annika Kullman
tfn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax
Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.2.2009
Förtlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal ..... 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12	

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 €+Isa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäteriverket. © lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

ledare

Fredrik Sonck

Epost: fredrik.sonck@nyan.ax
Telefon: 528 406

EU-parlamentet i Bryssel. För att Finland skall ge en av sina 13 platser i EU-parlamentet till Åland, krävs inget mindre än att opinionen i riket på allvar inser och känner att Åland behandlas orättvist.

Arkivfoto: ANNIKA KULLMAN

Att ha rätt räcker inte i politik

En åländsk plats i EU-parlamentet är fortfarande ett naturligt och berättigat åländskt krav.

Men tyvärr handlar politik inte alltid om att ha rätt.

Det åländska kravet på en egen plats i EU-parlamentet diskuteras för tillfället i Hufvudstadsbladet. I lördagens tidning intervjuades Ålands parlamentskandidat **Britt Lundberg** (C) samt **Gunnar Jansson** (Lib) och **Harry Jansson** (C).

I gårdagens tidning uppmärksammade **Björn Månsson** problematiken på ledarplats.

I artikeln från i lördags får Britt Lundberg frågan om ålänningarna kan tänka sig att ge avkall på kravet på egen parlamentsplats. Hon svarar nekande och frågar i sin tur reportern varför vi skulle göra det.

För att det är orealistiskt, blir svaret.

Måhända är kravet orealistiskt ur ett styrkaperspektiv. Men det är inte oberättigat, så långt är de åländska politikerna faktiskt överens. Också Björn Månsson uttrycker i sin ledare en stor principiell förståelse för det åländska kravet. Han hänvisar bland annat till Belgiens tyska befolkning som procentuellt sett är lika många (eller lika få) som ålänningarna och att dessa har ett garanterat mandat.

På Åland inser folk ändå att kravet inte är realiserbart så länge Finland knappt vill diskutera saken. Det som är realistiskt i realpolitik är den starkes seger och inget annat.

Det är givetvis en av anledningarna till att tre partier ingick ett pragmatiskt samarbete med Svenska folkpartiet (SFP) för att

åtminstone få någon form av inflytande. Så blev det också en specialmedarbetare – och kanske ännu viktigare – en viss tacksamhetskuld som rimligtvis inte är helt indriven från SFP ännu.

För SFP:s del är kravet på ett åländskt mandat också besvärligt. Om Finland avstår en av sina 13 platser till Åland är det just SFP som hamnar i klistret. På egen hand kan partiet inte bärga någon parlamentsplats i framtiden (det är inte bara det 13:e mandatet som man just nu innehar som försvinner, utan också några tusen åländska väljare).

Att Finland i EU-sammanhang visar en viss välvilja genom att kräva en extra åländsk parlamentsplats är naturligtvis ett spel för gallerierna. I nuläget är en sådan lösning inte tänkbar. Frågan är i första hand en nationell angelägenhet.

Det spelar ingen roll att det lilla landskapet har rätt i sak, för i grund och botten handlar politik inte om att ha rätt, utan om att framstå som om man har rätt. Därför har rättvisa och politik nödvändigtvis inte så mycket med varandra att göra. Och av samma anledning flyter politik och juridik ihop på en viss nivå.

Så länge den finländska opinionen inte känner att Åland behandlas orättvist kommer heller ingen förändring att ske.

Hur kan opinionen i riket då komma till insikt om att det är orätt att vägra Åland en

parlamentsplats? Det är kungsfrågan för den som på allvar vill åstadkomma en förändring och inte bara plocka poäng på hemmaplan.

En annan fråga är hur Åland skall agera i nästa EU-val. Att rikspartierna eller den finländska opinionen skulle svänga till Ålands fördel tills dess är verkligen inte realistiskt, men självklart står kravet på en parlamentsplats kvar.

Skall Åland då parallellt arbeta för en kompromisslösning – kanske med någon form av delat mandat – eller skall vi lägga all kraft på att i alla sammanhang blott och enbart kräva en egen parlamentsplats? Något hårdraget finns dessa två scenarier.

Det första alternativet gör att kravet på en åländsk parlamentsplats med tiden börjar uppfattas som en formalitet. Kompromisser kan däremot ge ett visst inflytande.

Det andra alternativet behåller i högre grad ett genuint krav på ett åländskt mandat. Men det har mycket små chanser att bära frukt.

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

